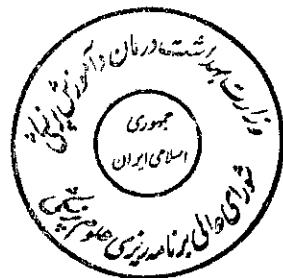

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

**برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت**

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

تصویب چهل و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۴

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

رشته: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

دوره: دکتری تخصصی (Ph.D.)

دبيرخانه تخصصی: دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و ششمین جلسه مورخ ۹۰/۸/۱۴ بر اساس طرح دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت که به تأیید دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

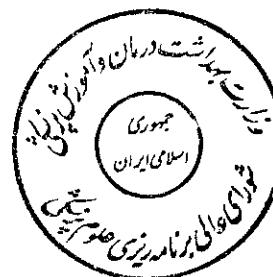
الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۹۰/۸/۱۴ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخه می شوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۰/۸/۱۴ در مورد

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

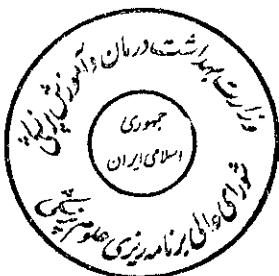
- ۱- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است
دکتر مصطفی رضائیان
دیر شورای عالی آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است
دکتر سید منصور رضوی
دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است
دکتر محمد علی محققی
معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۰/۸/۱۴ در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

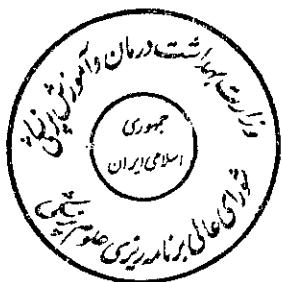
دکتر هرضیه وجددستجردی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی

(Ph.D.) دوره دکتری تخصصی

رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

نام رشته و مقطع مربوطه:

(Health Education and Health Promotion)

دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

۱- تعریف رشته:

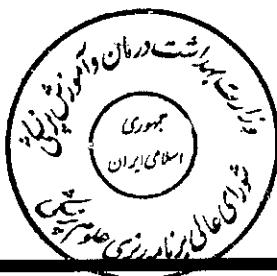
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دوره‌ای است که نیروی انسانی را تربیت می‌نماید که از دانش و مهارت کافی برای شناسایی عوامل متعدد تعیین کننده سلامت، طراحی، برنامه ریزی، اجرا، و ارزشیابی برنامه‌های مرتبط با سلامت برخوردار باشد و مردم را در جهت تأمین، حفظ، و ارتقاء سلامت برای زندگی سالم توانمند سازد و با جلب مشارکت مردم و حمایت سیاستگذاران وضعیت شاخص‌های سلامت را در اجتماع بهبود بخشدند.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

تاریخچه رشته آموزش بهداشت در ایران به سال ۱۳۳۰ هجری شمسی بر می‌گردد که تحت عنوان اداره تبلیغات در وزارت بهداری وقت شروع به کار کرد. در آن زمان دوره‌ای مقدماتی به مدت شش هفته برای شش نفر از کارکنان جهت آموزش مبارزه با مalaria ترتیب داده شد و سپس این افراد به مناطق مختلف کشور اعزام شدند. در سال ۱۳۳۱ ده نفر لیسانس برای آموزش بهداشت انتخاب شدند و چهار ماه تحت آموزش‌های لازم قرار گرفتند. در سال ۱۳۴۰ اداره آموزش بهداشت تحت نظر معاونت فنی وزارت بهداری قرار گرفت. در سال ۱۳۵۱ اداره آموزش بهداشت به دفتر آموزش بهداشت عمومی تغییر یافت و فعالیت‌های آن نیز گستردۀ شد. طی سالهای بعد تا ۱۳۵۵ به موازات تربیت مردمی بهداشت در داخل کشور که پس از تأسیس دانشکده بهداشت و انسیتو تحقیقات بهداشتی همکاری این مؤسسه را نیز در پی داشت با استفاده از بورس‌های اعطایی همه ساله چند نفر از مردمیان بهداشت برای گذراندن دوره یک ساله فوق لیسانس آموزش بهداشت به کشورهای انگلیس و آمریکا اعزام گردیدند. بعد از سال ۱۳۵۷ با همکاری و مساعدت دانشکده بهداشت دانشگاه تهران (علوم پزشکی فعلی) دوره‌های آموزشی برگزار گردید. دوره دکترای تخصصی رشته آموزش بهداشت برای اولین بار در سال تحصیلی ۱۳۷۷-۱۳۷۸ در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران شروع شد و تربیت دانشجوی دکتری در این رشته تا کنون ادامه دارد.

۳- ارزشها و باورها (Values):

عقاید و ارزش‌های حاکم بر این رشته عمدتاً برخاسته از قوانین و مقرراتی است که در دین مبین اسلام مستتر است. اسلام بر امر حفظ سلامت بر اساس مسئولیت‌های فردی و اجتماعی تأکید خاص دارد و در تعالیم دینی تأکید بر اصالت توام فرد و جامعه می‌باشد. از آنجا که هدف علم ارتقاء سلامت، توانمند سازی افراد و جامعه برای کنترل عوامل مؤثر بر سلامت می‌باشد، لذا، آموختنیهای این رشته نقش مهمی در استقرار یک جامعه سالم را به عهده دارد و این رشته بر اساس نیازهای جامعه برای بهبود رفتار و توسعه سبک زندگی سالم بنا گردیده است. دانش آموختگان این دوره، با استفاده از مجموعه علوم پزشکی، بهداشتی، اجتماعی، و رفتاری و تلفیق آنها با یکدیگر، مردم را در جهت تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت خود توانمند می‌سازند و در این مسیر از مشارکت بخش‌های مختلف جامعه و حمایت سیاستگذاران بهره می‌جوینند. علاوه بر سلامت محوری و تأکید بر عدالت در توزیع سلامت، این رشته بر فرهنگ سازی تدریجی مبتنی بر پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی نیز تأکید دارد.

۴- رسالت (Mission) :

رسالت رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مقطع دکترای تخصصی (Ph.D.) تربیت دانش آموختگانی است که مجهر به دانش و مهارت های لازم برای شناخت، ارزیابی نیازهای سلامت جامعه بر اساس ارزشهای اسلامی و انسانی، طراحی و اجرای مداخلات و پژوهشها مرتبه با سلامت جامعه می باشد. همچنین دانش آموختگان این دوره، دانش روزآمد و مهارت های لازم برای تعامل با همه بخش های مؤثر بر سلامت و مدیریت برنامه ها جهت ارتقاء کیفیت زندگی و سلامت همه جانبی را خواهد داشت.

۵- چشم انداز رشته (Vision) :

در ده سال آینده، رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، به بالاترین استانداردهای آموزشی در سطح منطقه دست پیدا خواهد نمود و از نظر تولید علم نیز در زمرة ۳ کشور برتر منطقه قرار خواهد گرفت.

۶- اهداف کلی (Aim) :

اهداف کلی این دوره بر اساس نیازهای کشور به شرح زیر است:

توانمند کردن دانش آموختگان در جهت:

(۱) اصلاح رفتارهای فردی، گروهی، اجتماعی

(۲) بهبود کیفیت زندگی جامعه

(۳) تأثیرگذاری بر مؤلفه های اجتماعی سلامت (عوامل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی)

(۴) ایجاد محیط های ارتقاء دهنده سلامت

(۵) تأثیرگذاری و مشارکت در سیاستگذاری جامعه و تأمین نیازهای مراکز علمی پژوهشی و مدیریتی کشور

۷- نقش های دانش آموختگان (Role Definition) :

دانش آموختگان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دارای نقش های آموزشی، پژوهشی، مدیریتی، حمایتی - خدماتی، و مشاوره ای خواهد بود.

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis) :

الف) آموزشی:

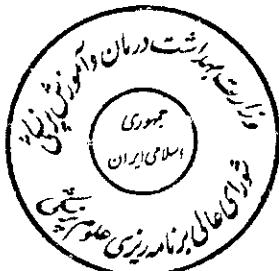
(۱) تدریس دروس مختلف عملی و نظری مربوط به رشته های مرتبه در مقاطع مختلف تحصیلی، در صورت اشتغال در دانشگاه

(۲) همکاری در تدوین برنامه های مختلف آموزشی مرتبه با سلامت با مسئولین نظام سلامت

(۳) تولید متون و نرم افزارهای آموزشی مرتبه با سلامت

(۴) خودآموزی مادام العمر (Self Life Long Lear)

(۵) آموزش آحاد جامعه و مشارکت در آموزشها برگزاری شده در نظام سلامت

ب) پژوهشی :

- (۱) سرپرستی و نظارت بر حسن انجام پایان نامه های دانشجویی، درضورت اشتغال در دانشگاه
- (۲) طراحی و مدیریت طرح های تحقیقاتی مرتبط با سلامت
- (۳) انتشار مقاله در مجلات معتبر و ارائه نتایج تحقیقات انجام گرفته مرتبط با سلامت فردی، گروهی و اجتماعی
- (۴) شرکت در مجامع علمی داخلی و خارجی وارائه نتایج تحقیقات پژوهشی
- (۵) نقد و داوری طرح های مقالات و متون علمی
- (۶) همکاری در طرحهای ملی، منطقه ای یا بین المللی مرتبط با نظام سلامت

ج) مدیریتی :

- (۱) مدیریت برنامه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در سازمان های مختلف و مراکز تحقیقاتی
- (۲) مدیریت برنامه های مداخله ای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

د) حمایتی - خدماتی :

- (۱) کمک به افراد و سازمانها برای توانمند سازی آنها در تدوین و اجرا و ارزشیابی برنامه های سلامت محور
- (۲) کمک به سیاستگذاران و تصمیم گیران بخش های مختلف جامعه در وضع سیاستهای سلامت محور
- (۳) جلب مشارکت افراد و سازمان ها جهت ارتقاء سلامت جامعه

د) مشاوره ای :

- (۱) ارائه خدمات مشاوره ای در زمینه ارتقاء سلامت به گروههای مختلف (کودکان، زنان، جوانان، سالمندان، معلولان و ...)
مدیران و سازمانهای مختلف.

۹- راهبردهای اجرایی برنامه آموزشی:

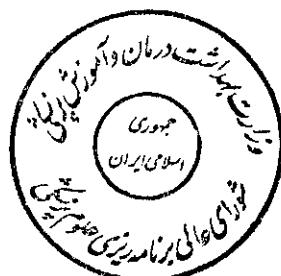
راهبردهای اصلی عبارتند از :

✓ تلفیقی از دانشجو و استاد محوری

✓ مبتنی بر وظیفه

Probleam Orientation ✓

Community Orientation ✓

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

الف- مدارک تحصیلی مورد پذیرش :

کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، علوم اجتماعی- جامعه شناسی، رفاه اجتماعی، آموزش پزشکی، آموزش مامایی، بهداشت مادر و کودک، روانشناسی و علوم تربیتی، آموزش پرستاری، سیاستگذاری سلامت، دکتری عمومی پزشکی، دکتری عمومی دندانپزشکی، دکتری حرفه‌ای دامپزشکی و متخصصین بالینی و مدارک بالاتر رشته های پزشکی و دندانپزشکی که از یکی از دانشگاههای معتبر داخل یا خارج از کشور که مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است فارغ التحصیل شده باشند می توانند در آزمون ورودی این رشته شرکت نمایند.

۱	روانشناسی سلامت
۲	تکنولوژی آموزشی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
۲	جامعه شناسی سلامت
۲	ارتباطات در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
۳	اصول و فلسفه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
۱۰	ب- مواد امتحانی و ضرایب هر یک از آنها :

جمع

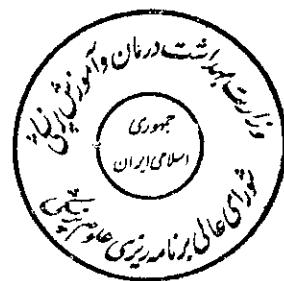
*جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش، مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور : ندارد

۱۲- سابقه این رشته در خارج از کشور :

حدود ۲۰ سال است که این رشته در بسیاری از دانشگاههای معتبر در همه قاره ها تدریس می شود. اما در خاورمیانه در تعداد بسیار محدودی از کشورها مثل لبنان تدریس می گردد. فهرست برخی از دانشگاهها که سرفصل آموزشی آنها جهت نوشتن این برنامه مورد مطالعه قرار گرفته است به شرح زیر است :

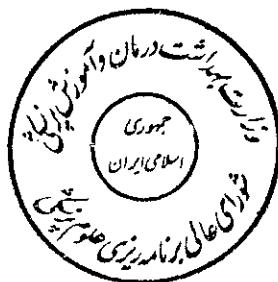
- 1- Curtin University of Technology, Australia
- 2- Sunshine Coast University, Australia
- 3- The University of Sydney, Australia
- 4- The University of New South Wales, Australia
- 5- Deakin University, Australia
- 6- Griffith University, Australia
- 7- Adelphi University, Australia
- 8- Griffith University/School of Public Health, Australia
- 9- La Trobe University/School of public health, Australia
- 10- The University of Toronto, Canada
- 11- The University of Alberta, Canada
- 12- Dalhousie University, Canada
- 13- Walden University/Human Services, Canada
- 14- London University, UK
- 15- Leeds Metropolitan University, UK
- 16- National University of Ireland, Ireland
- 17- University of LIMERICK, Ireland

- 18- University of Bergen, Norway
- 19- Coastal Carolina University/, USA
- 20- University of North Texas (UNT)
- 21- Rowan University, USA
- 22- Nebraska/Nebraska Methodist College, USA
- 23- Diponegoro University/Faculty of Public Health, Indonesia
- 24- University of Balamand/Faculty of Health Sciences, Lebanon

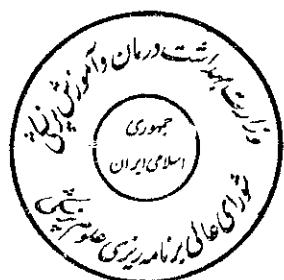
۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته :
بر اساس شرایط و ضوابط شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی می باشد.

۱۴- موارد دیگر:
ندارد.

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

مشخصات دوره :

نام دوره :

دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (Ph.D.)

طول دوره و شکل نظام آموزشی :

بر اساس آئین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

تعداد کل واحد های درس :

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۴۸ واحد است که به شرح زیر می باشد :

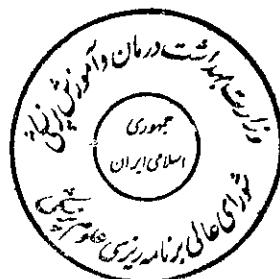
واحدهای اختصاصی اجباری (Core) ۲۰ واحد

واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core) ۸ واحد

پایان نامه ۲۰ واحد

جمع کل ۴۸ واحد

*دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر تعداد ۱۶ واحد از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

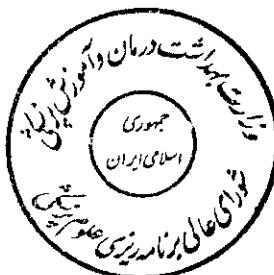

جدول الف- دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

ردیف	نام درس	تعداد ساعت درسی	تعداد واحد درسی	جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	کمبود	جبرانی	کد
درس		جمع	کمبود	جبرانی	کمبود	جبرانی	کمبود	جبرانی	کمبود	جبرانی	دسته
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی *	۲۶	۱۷	۹	۰/۵	۰/۵	۱				
۰۲	پویایی گروه	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۰۳	روابط انسانی در مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۰۴	آمار حیاتی	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۰۵	روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۳۴		۳۴		۲	۲				
۰۶	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۵۱	-	۵۱	-	۳	۳				
۰۷	زبان تخصصی	۵۱	-	۳۴	-	۲	۲				
۰۸	تکنولوژی و روش‌های آموزشی	۵۱	۲۴	۱۷	۱	۱	۲				
۰۹	ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۱۰	روان شناسی رفتار سالم	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۱۱	ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۱۲	جامعه شناسی سلامت	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۱۳	چالشهای معاصر سلامت در جهان و ایران	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
۱۴	اصول اپیدمیولوژی	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲				
جمع		۲۸									

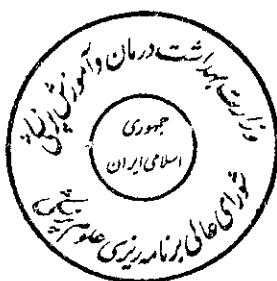
دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداقل تعداد ۱۶ واحد از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

* گذراندن این درس برای همه دانشجویانی که قبل از آن را نگذرانیده اند الزامی می باشد.

جدول ب- دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

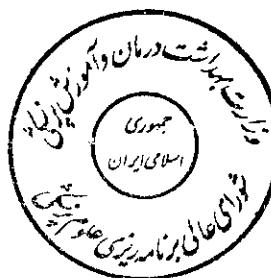
کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعتان درسی	جمع	تعداد واحد درسی	تعداد ساعتان درسی	جمع	پیش نشان همزمان
		ج	ج	ج	ج	ج	ج	
۱۵	ارتباطات در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۲	۲۶	۰/۰	۱/۵	۱۷	۴۳	-
۱۶	نظریه ها و الگوهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت ۱	۲	۲۶	۰/۰	۱/۵	۱۷	۴۳	
۱۷	نظریه ها و الگوهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت ۲	۲	۲۶	۰/۰	۱/۵	۱۷	۴۳	۱۶
۱۸	پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۲	۲۶	۰/۰	۱/۵	۱۷	۴۳	
۱۹	استراتژیهای ارتقاء سلامت	۲	۳۴	-	-	۳۴	۴۳	
۲۰	برنامه ریزی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۳	۳۴	۱	۲	۳۴	۵۱	
۲۱	ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۲	۲۶	۰/۰	۱/۵	۱۷	۴۳	
۲۲	ارتقاء سلامت اجتماع محور	۲	۲۶	۰/۰	۱/۵	۱۷	۴۳	-
۲۲	سمینار	۱	۳۴	۱	-	۳۴	۳۴	-
۲۴	کارآموزی	۱	۳۴	۱	-	۳۴	۵۱	
۲۵	کارورزی	۱	۲۶	۱	-	۲۶	۶۸	۲۴
۲۶	پایان نامه	۲۰	-	۲۰	-	۴۰		
جمع								

جدول ج- دروس اختصاصی اختیاری (Non core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

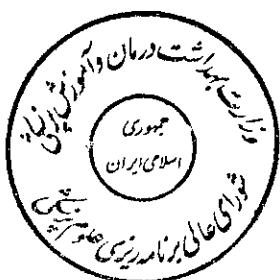
پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعت درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	نظری	عملی	عملی	نظری	جمع		
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان	۲۷
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	ارتقاء سلامت و پیشگیری از رفتارهای پرخطر	۲۸
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	ارتقاء سلامت سالمندان	۲۹
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	مدارس ارتقاء دهنده سلامت	۳۰
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	ارتقاء سلامت زنان	۳۱
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	محیط کار ارتقاء دهنده سلامت	۳۲
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	بیمارستانهای ارتقاء دهنده سلامت	۳۳
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	بهداشت بین الملل	۳۴
	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	سیاستگذاری سلامت محور	۳۵
-	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	اخلاق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۳۶
	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	طراحی و ارزشیابی رسانه	۳۷
	۳۴	-	۳۴	-	۲	۲	پژوهش کیفی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۳۸
۲۲							جمع	

* دانشجو می بایست ۸ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه موردنظر، با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

کد درس : ۱

نام درس : سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۱ (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

اهداف کلی درس :

- آشنایی فراغیر با اصول، مفاهیم و چگونگی استفاده از سیستم های اطلاع رسانی برای جستجو، دریافت، انتقال و به اشتراک گذاشتن مطالب مرتبط با علوم بهداشتی

شرح درس :

با توجه به گسترش روزافزون علوم بهداشتی و نقش مؤثری که رایانه در گسترش آن ایفا می کند، آشنایی دانشجو به نحوه استفاده از رایانه به عنوان ابزاری مهم در سیستم های اطلاع رسانی سبب افزایش توان علمی و حرفه ای او در جستجو و استفاده از مطالب علمی و محتویات بانک های اطلاعاتی داخلی و خارجی خواهد شد.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی) :

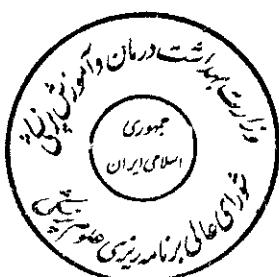
- تاریخچه مختصری از رایانه و سیستم های اطلاع رسانی
- کلیاتی درباره پردازش اطلاعات توسط رایانه
- اجزای مختلف و عملکرد سخت افزار رایانه
- آشنایی با بسته نرم افزاری OFFICE
- تاریخچه و مفاهیم کلی مربوط به شبکه اینترنت
- استفاده از بانک های اطلاعاتی (Databases)
- ساخت و استفاده از گروه های ایمیلی در شبکه اینترنت
- ساخت و استفاده از وبلاگ ها در شبکه اینترنت

منابع درس:

- 1- Lambert Jill; Taylor & Francis. Finding Information in Science, Technology and Medicine, Latest Edition
- 2- Krzysztof Zieliński et al. Information Technology Solutions for Healthcare, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

- در حیطه شناختی : ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می شود.
- در حیطه روانی - حرکتی : آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می گیرد.

کد درس : ۰۲

نام درس : پویایی گروه

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

نوع واحد : نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با عوامل مؤثر در تشکیل، حفظ و پویایی فعالیت گروه در جهت دستیابی به اهداف مشترک گروهی و آشنایی با نظریه ها و نحوه سنجش گروه برای اطمینان از موفقیت گروهی و اتخاذ تصمیمات گروهی در جهت همبستگی و تولیدات گروه و نیز افزایش مهارت در استفاده از قابلیت ها و پویایی گروهی به منظور دستیابی به اهداف برنامه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت گروه و جامعه

شرح درس :

دانشجو اصول پویایی گروه و نظریه های مربوط به کنش و واکنش گروه را فرا گرفته، فعالیتهای گروه را به عنوان یکی از اعضای رهبر گروه اجرا و رهبری خواهد کرد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

تعریف، انواع و مراحل تشکیل گروه

تعریف و نظریه ها در ارتباط با پویایی گروه

ارتباط و نظریه های مربوط به کنش و واکنش گروه و نظریه میدان روانی

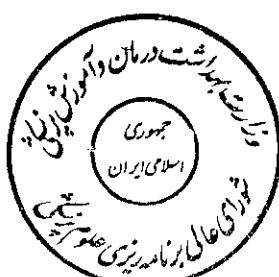
عوامل مؤثر بر رهبری گروه و فرآیند گروه

نقش اعضای گروه و تأثیر هر کدام بر فرآیند گروه

همبستگی و همنوایی گروهی

بررسی و شناخت وظایف اعضای گروه

روشهای مشکل گشایی و تصمیم گیر

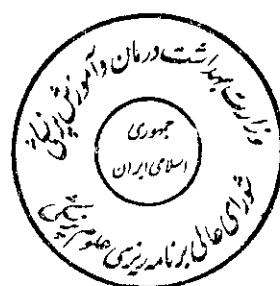

منابع درس:

۱. دکتر منصور قنادان .مقدمه ای بر شناخت پویایی گروه. آخرین چاپ
 ۲. دکتر عبدالله شفیع آبادی. پویایی گروه و مشاوره گروهی. آخرین چاپ
 ۲. دکتر عبدالله شفیع آبادی . فنون و روش های مشاوره. آخرین چاپ
 ۴. گلشنی فومنی، محمد رسول. پویایی گروه و سنجش آن، آخرین چاپ
 ۵. دکتر ثریا. پویایی گروه، آخرین چاپ
6. Daniel Levi. Group dynamics for teams .Latest Edition.
 7. Rupert Brown .Group processes: dynamics within and between groups. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

کد درس: ۰۳

نام درس: روابط انسانی در مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مبانی رفتار فردی، گروهی و سازمانی و کاربرد آن در ایجاد انگیزه افراد و گروه ها در سازمان

شرح درس:

در تاریخچه تحولات جدید مدیریت، روابط انسانی در مدیریت به عنوان کلیدی ترین مبحث و اصل در موقعیت مدیریت جدید به شمار می رود، بنابراین آشنایی فراگیران با تاریخچه مدیریت و مدیریت جدید و تعیین و اهمیت روابط انسانی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار می باشد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

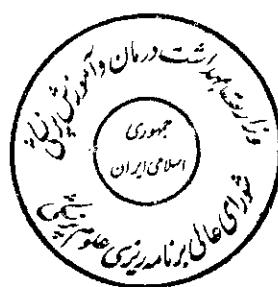
- تاریخچه تحول و تکامل اصول روابط انسانی و رفتار سازمانی
- تعریف رفتار سازمانی و شناخت مکاتب و شاخه های مختلف طبیعت انسان
- مبانی رفتار فرد (نگرش، شخصیت و ادراک) و نقش آن در رفتار سازمانی
- گروه رفتار سازمانی
- ویژگی سازمانی و محیط و تأثیر آن در رفتار انسانی
- فلسفه و هدف های سازمان رسمی و غیر رسمی
- رهبری و نظریه های مختلف رهبری
- نظریه های انگیزش و کاربرد آن در مدیریت
- ارتباطات
- فرهنگ سازمان
- تغییر و بهبود سازمان

منابع:

- 1) Stephen P. Robbins and Tim Judge. Essentials of organizational behavior. Latest Edition
- 2) Hersey,Kenneth H.Blanchard, and Dewey E Johnson. Management of organizational behavior. Latest Edition
- 3) Gregory Moorhead and Ricky W.Griffin .Organisational behavior. Latest Edition
- 4) Joan Gratto Liebler, Charles R. McConnell. Management Principles for Health Professionals. . Latest Edition
- 5) John Raymond Deckop. Human Resource Management Ethics. Latest Edition
- 6) George Henderson. Human Relations Issues in Management. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

کد درس : ۰۴

نام درس : آمار حیاتی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

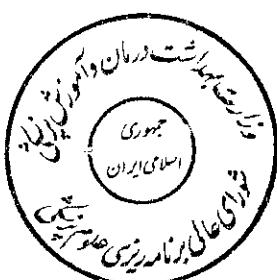
هدف کلی درس :

آشنایی با روش های پیشرفتہ آماری

شرح درس :

باتوجه به اینکه دانشجویان در این دوره تحقیقاتی بهداشتی انجام می دهند و باید قابلیت تحقیق داشته باشند، جهت تجزیه و تحلیل یافته های پژوهشی به آزمونهای آماری و آمار حیاتی نیاز دارند.

رئوس مطالب (۲۴ ساعت نظری) :

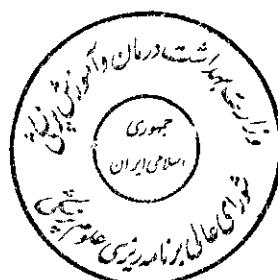
- آنالیز واریانس یکطرفه (گروه بندی نسبت به یک صفت)
- نمونه های مستقل و آزمایشات کاملاً تصادفی
- آزمون تصادفی میانگین جامعه ها
- مقایسه ساده و چندگانه
- آنالیز واریانس دوطرفه (گروه بندی نسبت به دو صفت)
- گروه بندی نسبت به دو صفت بدون تکرار (بلوکهای کاملاً تصادفی)
- گروه بندی نسبت به دو صفت تکرار (آزمایشات فاکتوریل)
- آنالیز همبستگی و رگرسیون
- مفهوم بستگی بین دو صفت
- همبستگی خطی
- رگرسیون خطی
- کاربرد متداول آزمون
- آزمون تطابق نمونه با توزیع نظری
- آزمون همگنی درجه اول توافقی
- آزمون مستقل بودن دو صفت در جداول توافقی
- آزمون دقیق فیشر
- آزمون مک نمار
- آزمونهای ساده غیرپارامتری
- استاندارد کردن شاخص ها و آزمون آنها
- مبانی و کاربرد آزمونهای آماری در مطالعات تغییر رفتار در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- کاربرد آزمونها در مطالعات کمی و کیفی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

منابع درس:

- ۱- دکتر کاظم محمد و دکتر حسین ملک افضلی. آمار حیاتی. آخرین چاپ
- ۲- دکتر کاظم محمد و دکتر حسین ملک فضلی. روش‌های آماری و شاخصهای بهداشتی. آخرین چاپ
- 3- Daniel W. Biostatistics: A Foundation for Analysis in the Health Sciences. Latest Edition
- 4- Dowdy S, Wearden S. Statistics for Research. Wiley, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت‌های کلاسی - تکالیف (پروژه‌های درسی) - امتحان میان‌ترم و امتحان پایان
ترم

کد درس : ۰۵

نام درس : روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با مبانی و روش‌های تحقیق کمی و کیفی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ارائه یک طرح تحقیقاتی در این زمینه

شرح درس :

درس روش تحقیق از دروس مهم و اساسی دوره‌های تحصیلات تکمیلی بویژه در عرصه بهداشت می‌باشد. رویکرد کیفی پیداکردن این درس موجب شناخت و تبیین بیشتر علل و عوامل و دشواریهای بهداشتی است. آشنایی با متدها و روش‌های تحقیق کیفی به شناخت بهتر مسال کمک نموده و در استراتژیهای پیشگیری و کنترلی و آموزشی کمک کننده است.

رئوس مطالب (۲۴ ساعت نظری) :

- تعریف ، اهمیت و انواع روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- تهیه طرح تحقیقاتی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت براساس مراحل زیر :
 - شناخت و بیان مسئله مورد تحقیق
 - بررسی متون
 - تنظیم اهداف و فرضیات
 - انتخاب روش مناسب تحقیق (کمی و کیفی)
 - انتخاب راهکار مناسب برای نشر نتایج
 - تهیه طرح تحقیق
- تعیین منابع مالی و امکانات مورد نیاز
- تجزیه و تحلیل اطلاعات و تفسیر آنها
- تهیه گزارش نهایی و ارائه پیشنهادات اجرای برای سازمانهای ذیربط

منابع درس:

۱- ملک افضلی، مجذ زاده، فتوحی و توکلی. روش شناسی پژوهش‌های کاربردی در علوم پزشکی، آخرین چاپ

2- Pope , C. Mays , N. Qualitative research in Health care . Latest Edition

3- Rosner B. Fundamentals of Biostatistics. Belmont, CA: 2- Thomson Brook/Cole, Latest Edition

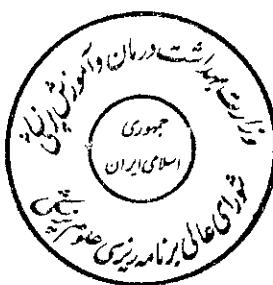
4- Designing and Conducting Health System Research Projects, Corlien M. Varkevisser, Latest Edition

5- Health Promotion and Education Research Methods: Using the Five Chapter Thesis/Dissertation Model by Randall R. Cottrell and James F. McKenzie, Latest Edition

6- Evaluating health interventions, John Vretveit, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

- حضور منظم در کلاس
- ارزشیابی فعالیت های کلاسی
- تکالیف (پروژه های درسی)
- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۰۶

نام درس : آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

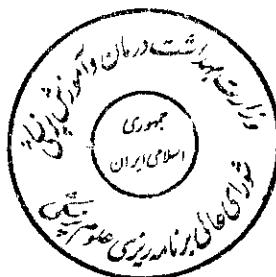
آشناساختن دانشجویان با فلسفه پرورش انسان در اجتماع و آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و مدل‌های رفتار و نقش آن در تغییر رفتار و ارتقاء بهداشت جامعه

شرح درس :

باتوجه به اهمیت آشنایی با اصول و فلسفه تعلیم و تربیت و یادگیری در پرورش انسان سالم در اجتماع بعنوان اساس آشنایی به ابعاد رفتار سالم انسان ضروریست، این موضوع مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد. تا بدینوسیله دانشجویان بتوانند جایگاه نقش و ضرورت آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت را در سلامت جامعه درک نموده و زمینه توجه به عوامل موثر در شکل گیری رفتار و تغییر آن را در فرد، گروه و جامعه دریافته و برای آن الگو و مدل تغییر رفتار ترسیم نمایند. همچنین باتوجه به اینکه تدوین هر برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در جهت حفظ، تغییر و ارتقاء رفتارهای بهداشتی و سالم در افراد درکلیه سطوح مختلف و گروههای هدف اجتماعی برپایه چارچوب ذهنی علمی و مطمئن ضروری است. لذا، لزوم آشنایی با مدل‌ها، الگوی فردی، گروهی و اجتماعی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت از اهمیت بسزایی برخوردار است.

رؤس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- تعریف فلسفه، اصول و نقش آن در سلامت و آموزش بهداشت
- تاریخچه بهداشت عمومی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- تعریف و مفاهیم آموزش بهداشت (آگاهی، نگرش، اعتقاد، رفتار، انگیزه، ادراک، باور...)
- تعریف و مفاهیم ارتقای سلامت (حمایت، مشارکت، اتحاد، توانمندسازی، مسئولیت پذیری، بهبود سبک زندگی و ...)
- اهداف و وظایف آموزش بهداشت و ارتقای بهداشت
- نقش کاربردی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در علوم بهداشتی
- آشنایی با مدل‌های مطالعه رفتار در آموزش بهداشت
- آشنایی با مدل‌های ارتقاء سلامت
- برنامه ریزی در آموزش بهداشت
- کاربرد تئوری‌های یادگیری در آموزش بهداشت
- مباحث جدید در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- مدیریت در ارتقای سلامت و آموزش بهداشت

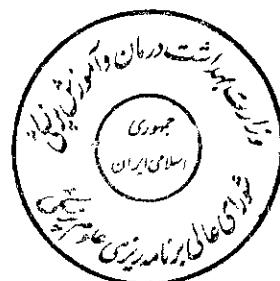
منابع درس:

1. Seedhouse, D. Health: The foundation for Achievement. Latest Edition.
2. Katz L. Pabordy A. and Doughins J., Pronin Health: Knowledge and Practice Latest Edition.
3. Ewles, L. and Simmett L., Promoting Health: a practical. Latest Edition.
4. Read A.D. Health Education: A Cognitive – Behavioral Approach, Latest Edition.
5. Butter. Thomas J. Principles of Health Education and Health promonon, Latest Edition.
6. Keyser, B; Morrow, M; Doyle, K, Ogletree, R.Practicing skills and competencies.Latest Edition.
7. Kevsar B. Morrow M. Doyle K., and et al. Health Education skills and Compontomnices, Latest Edition.

۷-الگوهای مطالعه رفتار در آموزش بهداشت - دکتر داود شجاعی زاده

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۰۷

نام درس : زبان تخصصی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

نوع واحد : نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

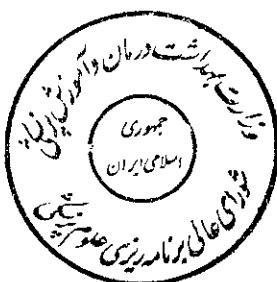
هدف کلی درس :

قبل از ورود به دوره کارشناسی ارشد، دانشجو باید به منظور ارتقاء سطح دانش حرفه‌ای، توانایی کافی برای استفاده از متون و منابع علمی و فهم واژه‌ها و اصطلاحات انگلیسی مورد نیاز رشته آموزش بهداشت و درک مفاهیم و بهره‌گیری از کتب و مجلات علمی مرتبط با رشته آموزش بهداشت به زبان انگلیسی را داشته باشد. هدف این درس ایجاد چنین توانایی خواهد بود.

شرح درس :

این درس دانشجویان را با متون، واژه‌ها و اصطلاحات انگلیسی مورد نیاز رشته آموزش بهداشت آشنا می‌نماید و آنان را در زمینه درک مفاهیم مرتبط با رشته تحصیلی خود از کتب و مجلات علمی توانمند خواهد ساخت.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- اختصارات انگلیسی متداول در علوم پزشکی و به ویژه آموزش بهداشت
- پسوندها و پیشوندهای مصطلح انگلیسی در علوم پزشکی و بهداشت
- استفاده درست از فرهنگ لغات انگلیسی در علوم پزشکی و بهداشت
- خواندن متون علمی مرتبط با علوم پزشکی و بهداشت و درک مفاهیم آن
- نوشتن درست لغات و اصطلاحات انگلیسی در علوم پزشکی و بهداشت
- ترجمه و خلاصه نویسی متون علمی علوم پزشکی و بهداشت

منابع درس:

1-English for the students of medicine. Latest Edition

2- Health education and promotion related journals:

- Health Education Research Journal
- Health Promotion International
- Health Promotion Journal of Australia
- American Journal of Health Promotion

3- Health realted international websites (WHO,UNICEF,....)

شیوه ارزیابی دانشجو :

آزمون تشخیصی ابتدای ترم برای تعیین سطح زبان دانشجویان

آزمون های مرحله ای در حیطه های خواندن، نوشتن و درک مفاهیم مربوط به متون علمی انگلیسی آزمون نهایی پایان ترم در حیطه های خواندن، نوشتن و درک مفاهیم مربوط به متون علمی انگلیسی که با استفاده از آزمون کتبی انجام می گیرد.

کد درس : ۰۸

نام درس : تکنولوژی و روش های آموزشی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی درس :

۰ آشنایی فراگیر با مفهوم کاربردی تکنولوژی آموزشی

۰ آشنایی فراگیر با انواع روش های آموزشی سنتی و مدرن

۰ آشنایی فراگیر با ارزشیابی روش های آموزشی

۰ آشنایی فراگیر با وسائل کمک آموزشی و درک تمایز رسانه و وسائل کمک آموزشی

شرح درس :

در این درس فراگیر با اهمیت کاربرد تکنولوژی آموزشی و اصول تهیه برخی از کاربردی ترین وسائل کمک آموزشی و ارزشیابی روش های آموزشی آشنا می شود.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی):

(الف) نظری : (۱۷ ساعت)

- تعریف ، اهمیت و اهداف تکنولوژی آموزشی

- استراتژیهای یادگیری و روش های آموزشی

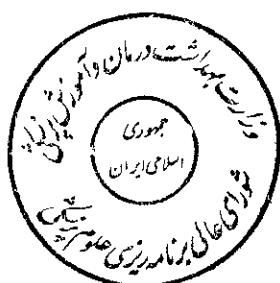
- ابعاد نرم افزاری تکنولوژی

- طراحی منظم آموزشی

- رسانه های آموزشی

- کار با رسانه های جمعی

- وسائل کمک آموزشی

(ب) عملی (۳۴ ساعت):

- تهیه طرح رسانه

- کار با وسائل کمک آموزشی (ساده و پیچیده) و ارزشیابی آنها

- بازدید از مراکز رسانه ای

- ارائه گزارش کارهای عملی

منابع درس:

۱- دکتر خدیجه علی آبادی. اصول طراحی آموزشی، آخرین چاپ

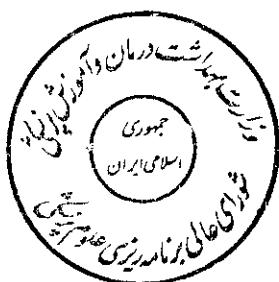
۲- دکتر مجید. اصول و مقدمات تکنولوژی آموزشی، آخرین چاپ

۳- دکتر هاشم فردانش. مبانی نظری تکنولوژی آموزشی، آخرین چاپ

- 4 J. C. Aggarwal, Essentials of Educational Technology; Teaching Learning, Innovations in Education, Latest Edition.
- 5 Robert Reiser and John V. Dempsey. Trends and Issues in Instructional Design and Technology. Latest Edition.
- 6 Patricia L. Smith and Tillman J. Ragan. Instructional Design. Latest Edition.
- 7 Gary R. Morrison and Deborah L. Lowther. Integrating Computer Technology into the classroom. Latest Edition.
- 8 Neal N. Shambaugh and Susan G Magliaro, Instructional Design. Latest Edition.
- 9 J. Michael Spector, Celestia Ohrzada, Andrew Van Schaack, and David A. Wiley, Innovations in Instructional Technology. Latest Edition.
- 10 Shannon Whalen, Tools for teaching health. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۰۹

نام درس : ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

نوع واحد : نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

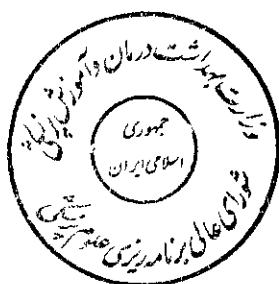
هدف کلی درس :

آشنایی با مفاهیم و اصول ارتباطات و روش‌های برقراری ارتباط در جوامع مختلف

شرح درس :

در این درس دانشجویان با الگوهای ارتباط فردی و گروهی، مستقیم و غیرمستقیم آشنا خواهند شد. ضرورت این درس در هر چه بهتر برقرار شدن این ارتباطات و کمک به شناسایی بهتر جوامع مختلف و برقراری ارتباط با آنها در جلب مشارکت و همکاری در برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه‌های بهداشتی است.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- تعریف و اهمیت ارتباط
- تاریخچه علم ارتباطات در ایران و جهان
- سیر تحول ارتباط در جامعه
- جامعه شناسی ارتباط
- انواع ارتباط
- الگوهای ارتباط
- ارتباط با رسانه‌های جمعی
- عوامل مؤثر در یک ارتباط موفق
- مراحل ارتباط
- استراتژی ارتباطی جامع

منابع درس:

۱) دکتر محسنیان راد. ارتباط شناسی. آخرین چاپ

2-WHO, Communiction Skills.Latest Edition

3-Graff,J and Elder,Elizabeth .Communication for health and bahviour change: A developing perspectives . Latest Edition

4- Hubely,J. Communicating health. Latest Edition

5- Schiavo R. Health communication: From theory to practice, Latest Edition

6- Northouse G and Northouse L. Health communication: Strategies for health professionals, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت‌های کلاسی - تکالیف (پروژه‌های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۱۰

نام درس : روانشناسی رفتار سالم

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی :

آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی تغییر رفتار با استفاده از مکاتب مختلف روانشناسی و شناخت رفتار سالم در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس :

هدف عمده آموزش تغییر رفتار است و روانشناسی به عنوان مهمترین علم در تغییر رفتار محسوب می شود. لذا آشنایی به مباحث روانشناسی عام، روانشناسی اجتماعی و روانشناسی یادگیری و تغییر رفتار از مبانی آموزش محسوب می شود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- تعریف ، اصول و مبانی روانشناسی رفتار
- تعریف، اصول و فرایند تغییر
- اصول و مبانی روانشناسی یادگیری
- کاربرد تئوریهای یادگیری در تغییر رفتار
- اصول و مبانی تغییر رفتار و رویکرد جدید
- فرایند تغییر رفتار در قالب الگوهای مختلف آموزش و تغییر رفتار
- اصول و مبانی نظری انگیزش ، آگاهی و تغییر رفتار در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

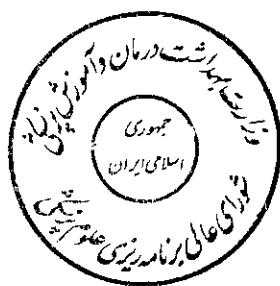
منابع درس:

- ۱- شریعتمداری، ع. روانشناسی تربیتی. آخرین چاپ
 - ۲- نوری، کبری؛ شجاعی زاده، داود. آموزش سلامت و تغییر رفتار. آخرین چاپ
- 3- Atkinson, R.L. Introduction to psychology. Latest Edition
4- Aronson, E; Wilson,T ; and Akert Robin, Socila psychology . Latest Edition
5-Baron, Robert A. Baron, Byrne. Social Psychology., Latest Edition.
6- David Marks, Michael Murray, Brian Evans, Carla Willig, Catherine Marie Sykes, Cailine Woodall. Health Psychology: Theory, Research and Practice, Latest Edition
7- Glenn S. Sanders, Jerry Suls. Social Psychology of Health and Illness, Latest Edition
8- Alan Radley. Making Sense of Illness: The Social Psychology of Health and Disease. Latest Edition
9- Gillian N. Penny, Paul Bennett, Mike Herbert. Health Psychology: A Lifespan Perspective, Latest Edition
10- John Adamopoulos, Yoshihisa Kashima. Social Psychology and Cultural Context: Social Psychology (p) and Cultural Context, Latest Edition
11- WHO. Mental Health promotion, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان

ترم

کد درس : ۱۱

نام درس : ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

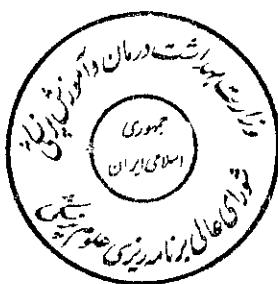
اهداف کلی :

آشناساختن دانشجویان با نقش سبک زندگی سالم، اصول پایه ای در شکل گیری آن و همچنین ابعاد سبک زندگی سالم در ارتقاء سلامت می باشد. در این درس سعی می شود که دانشجویان معلومات لازم و عوامل پایه ای سبک زندگی سالم و همچنین بیماریهای مربوط به سبک زندگی برای طراحی مداخله ای شکل دادن سبک زندگی سالم کسب نمایند.

شرح درس :

باتوجه به گذر اپیدمیولوژی و دموگرافی در آخرین دیدگاههای سازمان جهانی بهداشت مبنی بر تاثیر سبک زندگی سالم در ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماریها و ضرورت توجه به پیشگیری سطح اول در ارتباط با ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماریهای مربوط به سبک زندگی و از همه مهمتر توجه به سلامت جامعه قبل از بیماریهای آن درس ارتقاء سلامت و سبک زندگی لازم در این راستا ضروری است.

رؤوس مطالب(۳۴ ساعت نظری):

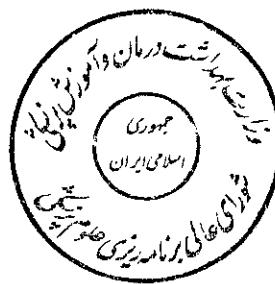
- تعریف و ابعاد سبک زندگی سالم و ارتقاء سلامت
- اصول پایه ای در شکل گیری سبک زندگی سالم و ارتقاء سلامت
- گذر اپیدمیولوژی و دموکراسی و ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم
- دیدگاههای اساسی و سبک زندگی سالم
- سلامت و سبک زندگی سالم
- دیدگاههای اساسی و سبک زندگی سالم
- ابعاد و ارتقاء سلامت و شکل گیری سبک زندگی سالم
- ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم (کودکان - جوانان - زنان)
- تغذیه سالم و مبارزه با لاغری و چاقی
- ورزش و سبک زندگی سالم
- آموزش جنسی و سبک زندگی سالم
- نقش سبک زندگی سالم در پیشگیری از اعتیاد
- ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماری های مربوط به سبک زندگی (ایدز، بیماریهای قلبی عروقی، سرطانها و ...)
- آموزش بیمار و سبک زندگی سالم

منابع درس:

- 1- Victor C.R. Health and Health care in later life, Latest Edition
- 2-Claxton R. and Harrison T. Caving for children with HIV and AID.Latest Edition
- 3-Watson R. Health Promoting and aging. Latest Edition
4. Webb P. Health Promotion and Patient Education. Latest Edition
- 5-William R. Corbin, Welk, Karen A. Welk. Concepts of Physical Fitness: Active Lifestyles for Wellness.Latest Edition
- 6-Brian C. Leutholtz. Ripoll I. Exercise and disease Management. Latest Edition
- 7-Donald K. Mathews, Edward L. Fox. The Physiological Basis of Physical Education and Athletics. Latest Edition
- 8-Astrand PO, Rodahl K. Texbook of Work Physiology Latest Edition
- 9-Ann Bowling. Measuring health: a review of quality of life measurement scales. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : جامعه شناسی سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

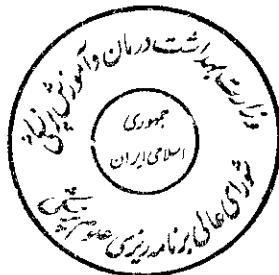
اهداف کلی درس :

آشنا کردن دانشجویان با نقش جامعه شناسی در ارتقای سلامت و کاربرد مسائل اجتماعی و فرهنگی در این راستا هدف کلی در این درس است. در این درس سعی می شود که دانشجویان معلومات زیربنایی را جهت درک و بهتر ارائه دادن طرحهای مداخله ای آموزشی و ارتقای سلامت کسب نمایند.

شرح درس: از آنجائی که رفتار انسانها در جامعه شکل می گیرد و آنچه از انسان سر می زند متاثر از عوامل اجتماعی، فرهنگی جامعه می باشد و به تعبیر دانشمندان انسان حیوان فرهنگی است برای ایجاد تغییر رفتار مؤثر در انسانهای جامعه و تاثیر آن بر ارزشها، هنجارها و مولفه های اجتماعی امری ضروری است لذا آشنایی دانشجویان با نقش جامعه شناسی در ارتقاء سلامت و معلومات زیربنایی در این راستا ضروری است.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- عملیات و تاریخچه نقش جامعه شناسی در ارتقاء سلامت
- تعریف وابعاد جامعه شناسی سلامت (عوامل مؤثر بر سلامت : طبقه اجتماعی ، درآمد، مسکن ، اشتغال و جنسیت و ...)
- محیط، جامعه و سلامت و بیماری
- مؤلفه های اجتماعی ارتقاء سلامت (فرهنگ ، ارزش ، هنجار، رفتار اجتماعی - وجود جمعی ، تغییرات ، سازمان ، پایگاه، نهاد ، کنترل ، تحرک ، نظم اجتماعی).
- جامعه پذیری و ارتقاء سلامت (زمینه ساز سبک زندگی سالم) بازی ، سرگرمی و ..
- جامعه، هنر و ارتقاء سلامت
- تاثیر عوامل فرهنگی در تصمیمات بهداشتی و ارتقاء سلامت
- شاخصهای کمی و کیفی جامعه شناسی سلامت
- مشکلات و تنگناهای اجتماعی در کشورهای در حال توسعه
- انحراف ، بیماریهای اجتماعی و آسیبهای اجتماعی

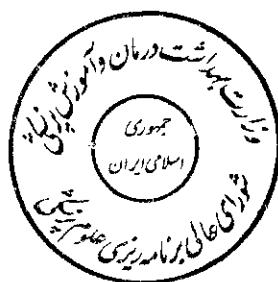

منابع درس:

- 1) Coffey A. Education and Social Charge. Latest Edition
- 2) Lupton D. Medicine as culture. Latest Edition Moon G. and Gillespie. R. Society and Health. Latest Edition
- 3) Robin Bunton. Sarah. the sociology of health promotion: Critical Analyses of Consumption, Lifestyle and Risk . Latest Edition
- 4) Wilkinson. R & Marmot. M. Social determinants of health: the solid facts. Latest Edition
- 5) R., Nettleton, S., & Burrows, R. The Sociology of Health Promotion, Latest Edition
- 6) Wilkinson. R & Marmot. M. Social determinants of health: the solid facts. Latest Edition
- 7) Peter Conrad.The sociology of health and illness: critical perspectives. Latest Edition
- 8) George L. Eiss The sociology of health, healing and illness. Latest Edition
- 9) Kevin White. An introduction to the sociology of health and illness. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس-ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۱۳

نام درس : چالش های سلامت در عصر حاضر (در ایران و جهان)

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی :

- آشنایی فراگیر با چالش ها و معضلات بخش سلامت و روند آن در جهان
- آشنایی فراگیر با چالش ها و معضلات بخش سلامت و روند آن در ایران
- آشنایی با علل مرگ میر و بیماریها در ایران و جهان و مسائل مربوط به پیشگیری و مدیریت آنها
- آشنایی با عوارض و تأثیرات بیماریها و حوادث بر جامعه
- آشنایی با تفکر سیستمی در مدیریت چالش های سلامت

شرح درس :

این درس یک درس نظری است که ضمن آشنایی فراگیران با مهمترین چالش های سلامت در جهان و ایران یعنی بیماریها و حوادث، آنها را مجهز به دانش و نگرش و تفکر لازم برای اتخاذ رویکردهای جامع نگر ارتقاء سلامت به پیشگیری و مدیریت این چالش ها می نماید.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- مروری بر آخرین گزارش سازمان جهانی بهداشت از سیمای سلامت در جهان و روند تغییرات آن
- مهمترین چالش های سلامت در ایران :
 - حوادث و سوانح (ترافیکی - منزل - محیط کار - ...)
 - چالشها و بیماریهای مرتبط با سبک زندگی (فعالیت بدنی - تغذیه - اعتیاد، مصرف سیگار، تنباکو، الکل، ...)
 - بیماریهای رایج مزمن در ایران شامل بیماریهای قلبی - سوء تغذیه - بیماریها نو پدید و باز پدید - واگیر هپاتیت و ایدز
 - عوارض و تأثیرات بیماریها و حوادث بر سلامت و اقتصاد جامعه
 - تأثیرات روانشناختی و اقتصادی و اجتماعی چالش های فوق الذکر
 - نقش جامعه، محیط زیست و قوانین در پیشگیری و مدیریت این چالش ها
 - راهکاری مؤثر و موفق در پیشگیری و مدیریت این چالش ها در جهان و ایران
 - درک جامع از سلامت و عوامل متعدد مؤثر بر آن

منابع درس:

۱. وزارت بهداشت - سیمای سلامت در ایران

2- WHO, World Health Report, Latest Edition

3- UN, MDG report, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس: ۱۴

نام درس: اصول اپیدمیولوژی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس:

اپیدمیولوژی یکی از دروس پایه رشته های بهداشت عمومی است که آشنایی با آن برای درک کلیه فعالیت های بهداشتی از قبیل مبارزه با بیماری های واگیر و غیرواگیر و سیستم خدمات بهداشتی ضرورت دارد.

شرح درس:

با توجه به وظایف حرفه ای دانش آموختگان در اجرای برنامه های کنترل و مراقبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکت در برنامه های مربوط به کنترل بیماری ها در شرایط عادی و اضطراری و کمک به چگونگی ارتقای سلامت، سرفصل ها و محتوای مربوط به این درس تدوین شده است.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

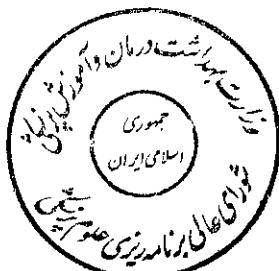
تاریخچه و سیر تغییرات در تعاریف، دامنه فعالیت، واژه های متداول و کاربرد اپیدمیولوژی
آشنایی با مفهوم گذار اپیدمیولوژیک

شناخت عوامل موثر بر وضعیت بیماری و سلامت در جامعه (عوامل بیماری زا، میزبان، محیط)
تجیه بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژیک و مدل های مختلف اپیدمیولوژی (مثلث اپیدمیولوژیک، شبکه علیت، مدل چرخ)
 تقسیم بندی فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب زمان، مکان و شخص (مفهوم ارتباط و علیت)
 سطوح پیشگیری (تعاریف، مثال ها و اهداف)

شاخص های بهداشتی و کاربردهای آن در اپیدمیولوژی و بهداشت شامل: مفهوم Rate و Proportion و کاربرد آنها در اپیدمیولوژی، میزان های ابتلا، حمله ثانوی، مرگ، باروری، کشنده، بقا و امید زندگی
نظام مراقبت (Surveillance System) و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی
منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی شامل سرشماری، مستندات مربوط به واقعی حیاتی، آمار مربوط به مراکز بهداشتی درمانی،
بیمه ها، نتایج بررسی های بهداشتی و ...

غربالگری (مفهوم، انواع، اهداف، کاربرد و معیارها) و آزمون های غربالگری شامل اعتبار (حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری) و تکرار پذیری

انواع مطالعات اپیدمیولوژیک شامل مطالعات مشاهده ای (توصیفی، مقطعی، مورد شاهدی، همگروهی و گذشته نگر) و
مطالعات مداخله ای (کارآزمایی بالینی تصادفی شده Randomized Clinical Trial و کارآزمایی در عرصه Field Trial)
تعاریف، انواع، مراحل بررسی، کنترل و نحوه گزارش دهی اپیدمی ها

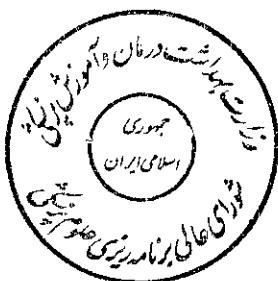

منابع درس:

اپیدمیولوژی گوردیس . آخرین چاپ
اصول اپیدمیولوژی مازنر. آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو : (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی)

نوع واحد : نظری- عملی

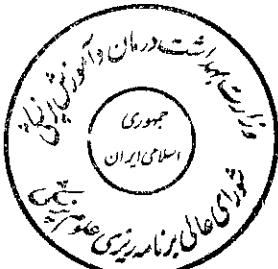
اهداف کلی :

- آشنایی فرآگیران با ارتباط شناسی سلامت
- آشنایی فرآگیران با روش‌های ارتباطی مدرن با تأکید بر ارتباطات الکترونیکی
- فرآیند ارتباط شناسی سلامت
- کاربرد الگوهای ارتباطی و عوامل مؤثر بر موفقیت ارتباطات
- اصول و روش‌های مؤثر استفاده از رسانه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت در بکارگیری صحیح ارتباطات در مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس :

در این درس فرآگیران با مدها و روش‌های ارتباط فردی و گروهی، مستقیم و غیر مستقیم آشنا خواهد شد. همچنین فرآگیران با اصول و نظریه‌های ارتباطی و روش‌های مؤثر ارتباطی برای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت آشنا می‌شوند. همچنین نقش رسانه و ارتباطات در سلامت جامعه و عوامل مؤثر بر آن را فراگرفته و به مهارت‌های لازم در بکارگیری صحیح و کارآمد ارتباطات بهداشتی جهت ارتقاء سلامت جامعه دست می‌یابند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی) :

- ارتباط شناسی سلامت
- ارتباط و سلامت
- شبکه‌های ارتباطی
- نظریه‌های ارتباط
- رسانه، انواع و اصول انتخاب رسانه
- رسانه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در سطح محلی، ملی و بین‌المللی
- نقش رسانه‌ها در شکل دهن، نگرش و رفتار افراد و جامعه
- انواع ساختار و کارکرد رسانه‌ها در ایران
- جایگاه سلامت در رسانه‌ها
- مطالعات و تحقیقات سلامت و رسانه
- تجارب موفق داخلی و خارجی در مشارکت رسانه‌ها در ارتقاء سلامت جامعه
- مراکز علمی تحقیقاتی رسانه و سلامت
- مهارت‌های ارتباطی
- اصول و مبانی طراحی پیام در ارتباطات
- فن آوری‌های مدرن ارتباطی و رسانه ارتباطی جدید
- ارتباط الکترونیک در آموزش و ارتقاء سلامت و یادگیری مجازی

- تبلیغ همه جانبی و بسیج عمومی بوسیله رسانه
- فرهنگ و رسانه
- اخلاق در ارتباط

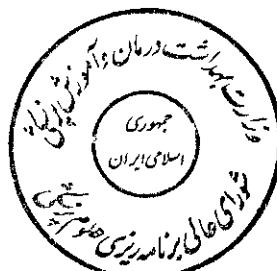
منابع درس:

- 1- Renata Schiavo. Health Communication: From Theory to Practice. Latest Edition
- 2- Mary E. Carney. Using Media Literacy Education for Health Promotion: A Qualitative Meta-analysis of Effective Program Components. Latest Edition.
- 3- French, J. Components of successful media campaigns. Latest Edition
- 4- Mc Guine. Communication. Latest Edition
- 5- Klaus Brulin, Jensen A. Handbook of Media and Communication Record. Latest Edition
- 6- Piotrow, P.T.; Kincaid, D.L.; Rimon, II, J.G.; et al. Health Communication., Latest Edition
- 7- Jackson, L.D., and Duffy, B.K., eds. Health Communication Research, Latest Edition
- 8- Northouse, L.L., and Northouse, P.G. Health Communication: Strategies for Health Professionals. Stamford, Latest Edition
- 9- Maibach, E., and Parrott, R.L. Designing Health Messages, Latest Edition
- 10- Backer, T.E.; Rogers, E.M.; and Sopory, P. Designing Health Communication Campaigns: What Works?, Latest Edition.
- 11- Kevin B, Wright & Scott D.Moore. Applied Health Communication, Latest Edition.
- 12- Robert C. Hornik. Public Health Communication: Evidence for Behavior Change. Latest Edition
- 13- David H. Jonassen, Handbook of Research for Educational Communication and Technology, Latest Edition.
- 14- Jonathan D. Linkous, Pam; and Whitten. Understanding Health Communication Technologies. Latest Edition.
- 15- Charles K. Atkin and Lawrence Wallack. Mass Communication and Public Health: Complexities and Conflicts. Latest Edition.

۱۶- صفاری، محسن؛ شجاعی زاده، داود و همکاران. ارتباط شناسی سلامت آخرين چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۱۶

نام درس : نظریه ها و الگوهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت ۱

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی)

نوع واحد : نظری- عملی

اهداف کلی درس :

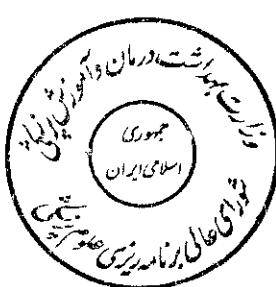
- فراگیری نظریه ها و الگوهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و کاربرد آنها در طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد نگرش مثبت در فراگیران نسبت به لزوم و فواید کاربرد نظریه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت لازم برای انتخاب و کاربرد علمی نظریه ها در مراحل مختلف برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس :

در این درس فراگیران انواع نظریه و الگوهای های مهم آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و اهمیت آن را فراگرفته و مهارت به کارگیری آن را بیاموزند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی) :

- رفتار فردی
- رفتار جمعی
- رفتار بهداشتی
- پایه های نظری تغییر رفتار فردی و جمعی
- تعریف نظریه و الگو
- کارکردهای الگوها و نظریه ها (اهمیت و ضرورت)
- طبقه بندي انواع نظریه ها و نحوه انتخاب نظریه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- نظریه ها و الگوهای توصیف و تغییر نگرش و رفتار فردی شامل :
 - الگوی اعتقاد بهداشتی
 - نظریه عمل منطقی / نظریه رفتار برنامه ریزی شده
 - الگوی مراحل تغییر
- BASNEF MODEL - PROCEED-PRECEED
- الگوی برنامه ریزی

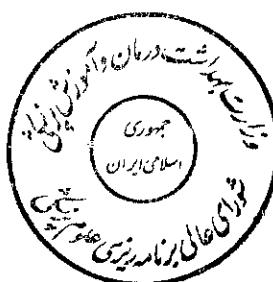
منابع درس:

- 1- Prochaska JO, DiClimente CC. The transtheoretical approach: Crossing traditional boundaries of therapy, Latest Edition
- 2- Bandura A. Self-Efficacy in Changing Societies. Latest Edition
- 3 -Cottrell,R. Principles and foundations of health promotion and education. Latest Edition

- 4- Jill M. Black, Steve R. Furney, Helen M. Graf, Ann E. Nolte. Philosophical foundations of health education. Latest Edition
- 5- Naomin. Modeste, Teris. Tamayose. Dictionary of Public Health Promotion and education: Terms and Concepts, Latest Edition
- 6- David A. Bedworth, Albert E. Bedworth. The Dictionary of Health Education. Latest Edition
- 7- Thomas Butler. Principle of health education & health promotion. Latest Edition
- 8- Don Nutbeam .Theory in a Nutshell: a guide to health promotion theory. Latest Edition
- 9- Karen Glanz, Barbara K. Rimer, and Frances Marcus Lewis. Health Behavior and Health Education: Theory, Research, and Practice . Latest Edition
- 10- Jennie Naidoo. Health promotion: foundations for practice. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۱۷

نام درس : نظریه ها و الگوهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت ۲

پیش نیاز یا همزمان : نظریه ها و الگوهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت ۱

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی)

نوع واحد : نظری- عملی

اهداف کلی درس :

- آشنایی فراگیر با انواع نظریه های مفید درآموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و کاربرد آنها در طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد نگرش مثبت در فراغیران نسبت به لزوم و فواید کاربرد نظریه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت لازم برای انتخاب و کاربرد علمی نظریه در مراحل مختلف برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس :

در این درس فراغیران با انواع الگوها و نظریه های مهم آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و اهمیت آن آشنا شده و مهارت به کارگیری آن را فرا می گیرند.

رؤوس مطالب (۲۶ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی):

نظریه های تغییر در جامعه و اقدام جمعی برای سلامت

- بسیج اجتماعی (Community mobilisation)

- نظریه انتشار نوآوری

- بازاریابی اجتماعی

- نظریه ها و الگوهای تغییر سازمانی

- الگوهای فعالیت بین بخشی

- نظریه یادگیری اجتماعی

- الگوهای سودمند در سیاستگذاری سلامت محور شامل :

- چهار چوب زیست محیطی وضع قوانین عمومی سالم

- شاخص سیاستگذاریهای ارتقاء دهنده سلامت

- تفکر سیستمی و نظریه سیستم ها

- نظریه علم پیچیدگی

- نظریه سیستم های پیچیده تطبیقی

- سایر الگوها

منابع درس:

1- Harrey Skinner. Promoting Health though Organizational Change. Latest Edition

2- Keith Tones, Sylvia Tilford by Health Promotion: Effectiveness, Efficiency and Equity Health & Fitness.

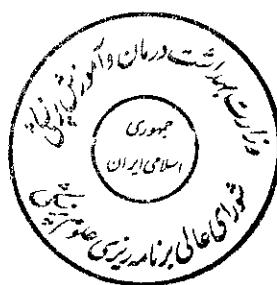
Latest Edition

3- Nutbeam,D. Health promotion theories in a hntshell. Latest Edition

- 4- J. Thomas Butler. Principles of Health Education and Health Promotion. Latest Edition
- 5-Glanz K. Lewis FM. Rimer BK. Health Behaviour and Health Education: Theory, Research and Practice. Latest Edition
- 6-Bandura A. Self-Efficacy in Changing Societies. Latest Edition
- 7- Cottrell.R. Principles and foundations of health promotion and education. Latest Edition
- 8- Katz J., Peberdy A. & Douglas J., Promoting Health: Knowledge and Practice. Latest Edition
- 9-Ewles L. & Simnett I., Promoting Health: A Practical Guide. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

اهداف کلی درس :

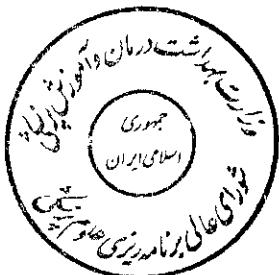
- آشنایی فراگیر با تعریف، اصول و مبانی پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- آشنایی فراگیر با روش‌های کمی و کیفی تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت طراحی، اجرا و گزارش یک طرح تحقیقاتی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس :

این درس فراگیران را با نحوه طراحی یک طرح تحقیقاتی با استفاده روش‌های مختلف کمی و کیفی و مختلف در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت آشنا می‌نماید. همچنین مهارت لازم جهت طراحی، اجرا و گزارش یک طرح تحقیقاتی را در آنها ایجاد می‌کند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری-۱۷ ساعت عملی) :

- تعریف تحقیقات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- انواع تحقیقات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- تدوین بیان مسئله
- طراحی سؤال و فرضیه پژوهش بر اساس مشکل و نیاز
- طراحی اهداف پژوهشی
- عوامل مؤثر در انتخاب روش تحقیق
- نقش نظریه و انتخاب نظریه‌های مناسب در طراحی تحقیق
- روش‌های پیشرفته جستجوی مقالات علمی
- طبقه بندهای تحقیق از دیدگاه‌های مختلف
- انواع روش‌های کمی تحقیق
- طراحی پرسشنامه تحقیق
- استاندارد سازی پرسشنامه-روایی و پایایی پرسشنامه
- انواع روش‌های کیفی تحقیق
- نظریه پایه
- قوم نگاری و مردم نگاری
- پدیده شناسی
- مشاهده
- تحقیقات مشارکتی و عملیاتی
- تحقیقات اقدام پژوهی (action research)
- تحقیقات مروری (systematic review)

- تحلیل متون

- تحقیقات جامعه محور

- تحلیل انتقادی از تحقیقات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

- روشها و نرم افزارهای تحلیل داده های کمی

- روشها و نرم افزارهای تحلیل داده های کیفی

- تحقیقات الکترونیکی با استفاده از اینترنت

- تکنیک های گزارش تحقیق و انتشار یافته ها

- قابلیت تصمیم نتایج تحقیق

- مقایسه قوت روش های مختلف تحقیق در تولید شواهد محکم علمی

- تأمین منابع مالی برای تحقیق از سازمان های محلی و بین المللی

- مراجع بین المللی در روش تحقیق

- طراحی یک پروپوزال کمی و یک پروپوزال کیفی

منابع درس:

1-Glantz.K and Odlenberg B. Relevance of health behaviour research to health promotion and education. in Handbook of Health Behaviour research by Gochman.D. Latest Edition

2- Glanz.K; Maddock JE. On Judging models and theories: research and practice. Psychology and public health. J health Psychol.5:151-55

3- Glanz.K. Perspectives on using theory: past , present, and future.In Glanz.K, Rimer B,Lewis FM. Health behaviour and health promotion: Theory, research and practice. Latest Edition

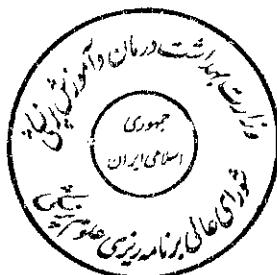
4-Merrill. R.M., & Timmreck, T.C. Introduction to Epidemiology. Latest Edition

5- Babbie, E. The Practice of Social Research , Latest Edition

6-Minichiello, V.. Aroni, R.. Timewell, E.. & Alexander, L. Handbook of Research Methods in Nursing and Health Sciences. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۱۹

نام درس : استراتژی های ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی درس :

آشنایی فراگیر با استراتژیها و روشهاي مختلف ارتقاء سلامت •

شرح درس :

این درس فراغدان را با استراتژیهای ارتقاء سلامت و کاربرد انها در ارتقاء سلامت آشنا کرده و مهارت های لازم را در آن ها ایجاد می کند.

رؤوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- ضرورت و اهمیت استراتژی های ارتقاء سلامت
- تبلیغ و حمایت همه جانبی (Advocacy)
- تعاریف

چرا جلب حمایت همه جانبی

عناصر اساسی در جلب همه جانبی

چهار چوب فکری حمایت همه جانبی

اصول و عوامل کلیدی جلب حمایت همه جانبی

ارزشهای کلیدی همه جانبی

برنامه ریزی استراتژیک در جلب حمایت همه جانبی

ابزارهای جلب حمایت همه جانبی

واسطه گری Mediaitait

قادر سازی Enabeling

اقدامات پنجگانه ارتقاء سلامت :

وضع سیاستهای عمومی سالم

ایجاد محیطهای حمایت کننده سلامت

تقویت اقدام جامعه

توسعه مهارت‌های فردی

بازنگری سیستم‌های بهداشتی

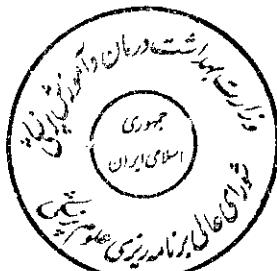
استراتژیهای مختلف ارتقاء سلامت

ملک‌های انتخاب استراتژی مناسب

روشهای مختلف ارتقاء سلامت

اصول و ویژگیهای روش‌ها و استراتژیهای موفق ارتقاء سلامت

توانمندسازی :

توزيع قدرت در جامعه و عوامل مؤثر بر آن

تعاریف توانمند سازی

سطوح توانمند سازی

مهترین عوامل و مداخله های تسهیل کننده فرآیند توانمند سازی

- موانع عمدی بر سر راه توانمند سازی

- توانمند سازی و مشارکت

- اصول کلیدی توانمند سازی افراد و جامعه

الگوهای مهم در برنامه ریزی طرح های توانمند سازی:

- مدل عمومی

- مدل پاسخگویی اجتماعی

- مدل ایجاد ائتلاف

- الگوهای توسعه محلی

- توسعه اجتماعی و سازماندهی جامعه

- چهار گام عمدی در توسعه اجتماعی

- تیم سازی (team building)

- تشکیل تیم سلامت در سازمان

- مراحل شکل گیری تیم

- عوامل حیاتی موفقیت تیم

الگوهای تیم سازی سلامت در سازمان ها

- نقش تیم در توانمند سازی فردی و جمعی

- مشارکت در سیستم سلامت جامعه

- اشکال متدائل مشارکت

- مداخلات جامعه محور

- بسیج جامعه

- مشارکت جامعه و بخش خصوصی

- تجارب موفق سایر کشورها

منابع درس:

1- Green LW, Kreuter MW. Health Promotion Planning: An Educational and Environmental Approach. Latest Edition

2-Hawe P, Degling D, Hall J. Evaluating Health Promotion: A health workers guide. Latest Edition.

3-Coppel S, King L, Noort M, Gal S. Program Management Guidelines for Health Promotion. Latest Edition

4-Beaglehole R & Bonita R. Public Health at the Crossroads: Achievements and Prospects. Latest Edition

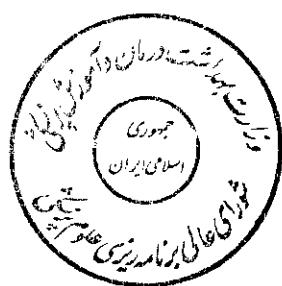
5- Naidoo J & Will J. Practising Health Promotion: Dilemmas and Challenges. Latest Edition

6- Hamilton N & Bhatti T. Population Health Promotion: An Integrated Model of Population Health and Health Promotion. Latest Edition

- 7- Baric L. Health Promotion and Health Education in Practice: Module 2, the Organisational Model, Latest Edition
- 8- WHO, 2005. The Bangkok Charter
- 9- Glanz K, Rimer K, and Lewis F. Health Behavior and Education: Theory, Research, and Practice, Latest Edition
10. Butler T. Principle of Health Education and Promotion, Latest Edition
11. Green L. Health Education, Latest Edition
12. Naidoo J. Health promotion: foundations for practice, Latest Edition
13. Thorogood M. Evaluating health promotion: Practice and methods, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۲۰

نام درس : برنامه ریزی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

اهداف کلی درس :

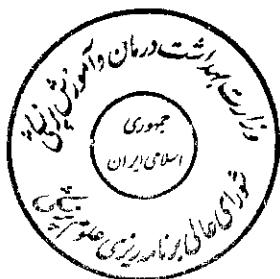
- آشنایی فراغیر با مراحل برنامه ریزی مداخلات ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت در طراحی مداخلات ارتقاء سلامت

شرح درس :

این درس فراغیران را با مراحل طراحی مداخلات ارتقاء سلامت آشنا کرده و مهارت های لازم را جهت طراحی در آن ها ایجاد می کند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی) :

- تعاریف، مفاهیم و اصول برنامه ریزی
- ویژگیهای برنامه ریزی موفق ارتقاء سلامت
- سبک ها و رویکردهای مختلف به برنامه ریزی مداخلات ارتقاء سلامت
- انواع برنامه ریزی
- برنامه ریزی استراتژیک
- برنامه ریزی پروژه
- برنامه ریزی عملیاتی
- برنامه ریزی شاهد محور
- برنامه ریزی مشارکتی
- مراحل برنامه ریزی :
- تعریف نیاز و نیازمنجی
- تعیین اولویت (تعیین و تحلیل مشکل)
- تحلیل جامعه و مخاطب
- تحلیل ذینفعان و افراد کلیدی
- تحلیل مشخصه های دینی و بومی جامعه
- تحلیل منابع و امکان سنجری
- هدف گذاری
- انتخاب نظریه ها، الگوها و چهارچوب های نظری مداخله و استراتژی های عملی
- تعیین نوع مداخله (آموزشی-تغییر رفتار فردی-تغییر ساختاری و محیطی اجتماعی فرهنگی و جلب مشارکت)
- تعیین منابع

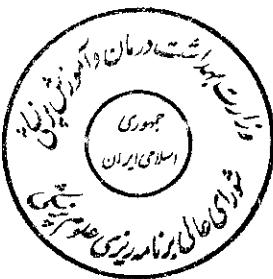
- برنامه ریزی برای اجراء
- برنامه ریزی برای پایش و ارزشیابی برنامه
- طراحی یک برنامه مداخله ای با توجه به مبانی دینی و بومی
- تجارب موفق سایر کشورها
- مثالهایی از مطالعات موردی انواع برنامه ریزی

منابع درس:

- 1- Bartholomew LK, Parcel GS, Kok G, Gottlieb NH. Planning health promotion approach. Latest Edition
- 2- Kemm J, close A. (1995). Health Promotion: Theory and Practice. Latest Edition
- 3- Green LW, Kreuter MW. Health Promotion Planning: An Educational and Environmental Approach. Latest Edition
- 4- Hawe P, Degling D, Hall J. Evaluating Health Promotion: A health workers guide. Latest Edition
- 5- Coppel S, King L, Noort M, Gal S. Program Management Guidelines for Health Promotion. Latest Edition
- 6- Keith Tones, Jackie Green. Health Promotion: Planning and Strategies. Latest Edition
- 7- Bonni C. Hodges, Donna M. Videto. Assessment and Planning in Health Programs. Latest Edition
- 8- James F. McKenzie, Brad L. Neiger, Rosemary Thackeray. Planning, Implementing, and Evaluating Health Promotion Programs: A Primer. Latest Edition
- 9- Gary D. Gilmore and M. Donald Campbell. Needs and Capacity Assessment Strategies for Health Promotion and Health Education. Latest Edition
- 10- Lori Gagliardi Dental health education: Lessons for planning and implementation. Latest Edition.
- 11- Bonni C. Hodges. Assessment and planning in health programs. Latest Edition
- 12- Margaret Thorogood . Evaluating health promotion: Practice and methods. Latest Edition
- 13- Derek Rutter Changing health behavior: intervention and research with social cognition models. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۲۱

نام درس : ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

اهداف کلی درس :

- آشنایی فراگیر با روش‌های مختلف ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت در ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس :

این درس فراگیران را با روش‌های مختلف ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت آشنا کرده و مهارت‌های لازم را در آن‌ها ایجاد می‌کند.

رؤوس مطالب (۴۳ ساعت) :

- تعاریف ارزشیابی
- اهمیت و ضرورت ارزشیابی
- تعریف و طراحی شاخص‌های ارزشیابی مداخلات با توجه به مبانی دینی و بومی
- موانع ارزشیابی
- انواع ارزشیابی برنامه شامل:
 - ارزشیابی فرآیند - پایش
 - ارزشیابی تأثیر
 - ارزشیابی نتایج و پیامد
 - ارزشیابی تغییر فردی، گروهی و اجتماعی (متغیرهای روانشناسی، جامعه شناختی)
- روش‌های ارزشیابی تأثیر مداخلات بر سلامت در فرد، گروه و جامعه (Health impact assessment)
- ارزشیابی قبل، حین و بعد از مداخله diagnostic and summative.formative
- ارزشیابی کوتاه مدت میان مدت و طولانی مدت
- بازخورد
- فرآیند ارزشیابی
- هزینه اثربخشی مداخلات
- شاخصهای پایش و ارزشیابی برنامه‌های آموزش بهداشت
- شاخصهای پایش و ارزشیابی برنامه‌های ارتقاء سلامت
- طراحی ارزشیابی یک مداخله آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

منابع درس:

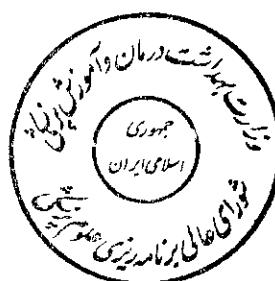
- 1- Green LW, Kreuter MW. Health Promotion Planning: An Educational and Environmental Approach. Latest Edition
- 2- Hawe P, Degling D, Hall J. Evaluating Health Promotion: A health workers guide. Latest Edition
- 3- Coppel S, King L, Noort M, Gal S. Program Management Guidelines for Health Promotion. Latest Edition
- 4- Nutbeam, D and Naumen, A. Evaluation in a nutshell, Latest Edition
- 5- Irving Rootman, Michael Goodstadt, Brian Hyndman, David V. McQueen, Louise Potvin, Jane Springett & Erio Ziglio. Evaluation in health promotion. Principles and perspectives. Latest Edition
- 6- Penelope Hawe, Deirdre Degeling and Jane Hall. Evaluating health promotion: a health worker's guide. Latest Edition
- 7- Kemm, J. and Close, A. Health Promotion: Theory and practice. Hounds mills: McMillan, Latest Edition
- 8- Richard Windsor, Noreen Clark, Gary Cutter, Tom Baranowski. Evaluation of Health Promotion, Health Education and Disease Prevention Programs. Latest Edition
- 9- Guidelines on Health Promotion Evaluation. Available from: <http://www.chp.gov.hk/>.

۱۰- شاخص های ملی سلامت

۱۱- شاخص های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (دفتر آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت)

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پژوهه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

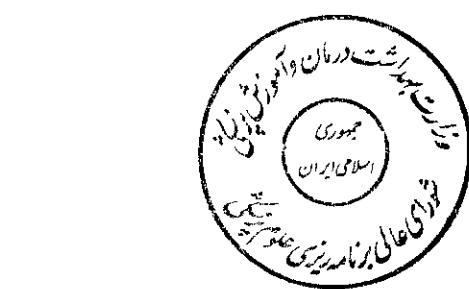
اهداف کلی درس :

- آشنایی با مفاهیم و روش‌های مداخلات اجتماع محور ارتقاء سلامت
- آشنایی با عوامل مؤثر بر موفقیت مداخلات اجتماع محور ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت در طراحی مؤثر و موفق مداخلات اجتماع محور ارتقاء سلامت

شرح درس:

در این درس فرآگیران با مفاهیم و روش‌های مداخلات اجتماع محور ارتقاء سلامت و عوارض مؤثر بر شکست یا موفقیت آنها آشنا می‌شوند. در نتیجه مهارت فرآگیران در طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات جامعه محور ارتقاء سلامت افزایش می‌یابد.

رئوس مطالب (۴۳ ساعت) :

- تعاریف جامعه و اجتماع
- مؤلفه‌های اجتماعی تعیین کننده سلامت (SDH)
- الگوهای رفتار فرهنگی و سازمانی در تحلیل اجتماع و جامعه
- نگرش سیستمی به فرهنگ
- فرهنگ سلامت و شاخص‌های آن
- نقش دین در فرهنگ سازی سلامت
- فرآیند فرهنگ سازی و اصول حاکم بر فرآیند فرهنگ سازی
- لایه‌های فرهنگ سلامت
- فرهنگ سازمانی (مفهوم و تعریف فرهنگ سازمانی، عوامل و اجزاء فرهنگ سازمانی، چگونگی شکل‌گیری و تداوم فرهنگ سازمانی)
- پیش نیازهای فرهنگ سازی سلامت محور
- ارتباط جو جامعه با فرهنگ سلامت
- ارزیابی فرهنگ سلامت
- مقاومت اجتماعی در برابر پدیده تغییر و غلبه بر عوامل مقاوم
- مدل‌های فرهنگ سلامت محور (مدلهای توصیفی (مطالعات موردی)، مدل‌های پیش‌بینی (روابط علی و معلولی))
- مدل‌های تجویزی (هنگاری) موقعیت مناسب، مدل کاکس، مدل برندز (عضو و عقاید)، berends، مدل گلر (Geller) یا مدل سه وجهی فرهنگ (محیط، فرد، رفتار)، مدل کوپر (cooper)، مدل رشد یافته فرهنگ سلامت محور
- تعاریف، ضرورت و اهمیت ارتقاء سلامت اجتماع محور Community-based
- اهداف و ویژگیهای مداخلات اجتماع محور

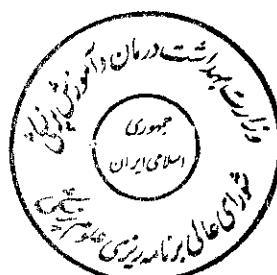
-	منابع و شرایط لازم جهت مداخلات ارتقاء سلامت اجتماع محور
-	عوامل مؤثر بر موفقیت و پایداری مداخلات ارتقاء سلامت اجتماع محور
-	روش‌های ارتقاء سلامت اجتماع محور
-	PLANNED APPROACH TO COMMUNITY HEALTH
-	مراحل مختلف برنامه‌های ارتقاء سلامت اجتماع محور
-	مشارکت جامعه در برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی مداخلات
-	اجتماعات سالم (محله سالم، خانواده سالم ، ...)
-	کاربرد رویکردها و توسعه سلامت اجتماع محور
-	نظریه‌های توسعه جامعه در مداخلات ارتقاء سلامت جامعه محور
-	بسیج افراد و منابع برای ارتقاء سلامت

منابع درس:

- 1- Bracht N, editor. Health Promotion at the community level. Latest Edition
- 2- Minkler M, Wallerstein N. Improving health through Community Organisation and Community Building. In Glanz K, Lewis FM, Rimer BK. Health Behaviour and Health Education: Theory, Research and Practice. Latest Edition
- 3-Cox FM, Erlich JL, Rothman J, Tropman JE, Strategies of Community Organisation. Latest Edition
- 4-Robert J. Bensley. Community Health Education Methods: A Practical Guide. Latest Edition
- James F. McKenzie. An Introduction to Community Health. Latest Edition
- 5-Joanne Kerr. Community Health Promotion: Challenges for Practice. Latest Edition
- 6-Eva Doyle, Susan Ward. The Process of Community Health Education and Promotion, Latest Edition
- 7-Mary Ellen Wurzbach. Community Health Education and Promotion, Latest Edition
- 8- Robert J. Bensley. Community health education methods: a practical guide, Latest Edition
- Eva Doyle .The process of community health education and promotion. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس: سمینار

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

کد درس: ۲۳

اهداف کلی:

- انجام مطالعه مستقل در مباحث روز و مهم آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- بکارگیری تفکر انتقادی و مرور تحلیلی متون علمی

شرح درس:

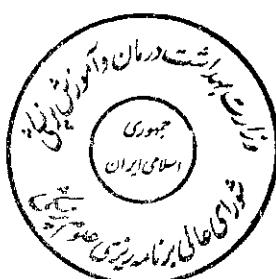
در این درس عملی فراغیران بطور مستقل روی یکی از مباحث و موضوعات مهم و به روزآموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مطالعه جامعی نموده و نتیجه مطالعات خود را در قالب یک طرح تحلیلی و انتقادی بصورت گزارش کتبی و نیز شفاهی ارائه می نمایند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

- یکی از مباحث و موضوعات مهم و به روزآموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)

کد درس : ۲۴

نام درس : کارآموزی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : کارآموزی

اهداف کلی درس :

- حضور در سازمانهای مؤثر بر سلامت
- ارزیابی جایگاه سلامت در سازمان های جامعه
- ایجاد روابط متقابل سازمان ها و بخش سلامت

شرح درس :

در این درس فراگیران در سازمانهای مؤثر بر سلامت حاضر شده و با عملکرد آنها آشنا می شوند. همچنین جایگاه سلامت در سازمانهای جامعه را مورد ارزیابی قرار می دهند.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت کارآموزی) :

سازمانها شامل موارد زیر می توانند باشد :

- صدا و سیما
- صنایع
- وزارت کشاورزی
- بازرگانی
- حمل و نقل و ترابری
- وزارت بهداشت
- شهرداری
- سازمان های اقتصادی
- و سایر سازمان ها

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کارآموزی - ارزشیابی پژوهه و گزارش کارآموزی

کد درس : ۲۵

نام درس : کارورزی
پیش نیاز : کارآموزی
تعداد واحد : ۱
نوع واحد : کارورزی

اهداف کلی درس :

- ارزشیابی برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در سازمان های مؤثر بر سلامت
- طراحی یک برنامه مداخله پیشنهادی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

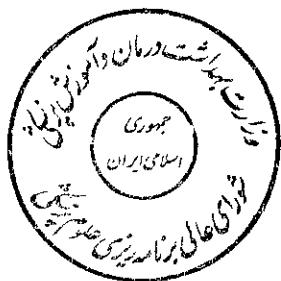
شرح درس :

در این درس، کارورز به عنوان یکی از کارکنان سازمان محل کارورزی با توجه به امکانات، واقعیت ها و چالش های ارتقاء سلامت و نیز فرصت های موجود دانسته های خود را به عمل تبدیل کرده و در ارتقاء کارایی سازمان مربوطه در ارتقاء سلامت نقش ایفا می نماید.

رئوس مطالب (۶۸ ساعت کارورزی) :

سازمانها شامل موارد زیر می توانند باشد :

- صدا و سیما
- صنایع
- وزارت کشاورزی
- بازرگانی
- حمل و نقل و ترابری
- وزارت بهداشت
- شهرداری
- سازمان های اقتصادی
- و سایر سازمان ها

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کارورزی - ارزشیابی پروژه و گزارش کارورزی

کد درس : ۲۶

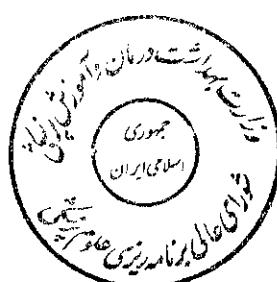
نام درس : پایان نامه
پیش نیاز یا همزمان : ندارد
تعداد واحد : ۲۰
نوع واحد : -

اهداف کلی درس :
طراحی و اجرای یک پژوهش تحقیقاتی مرتبط با ارتقاء سلامت

شرح درس و رئوس مطالب :
دانشجو باید مطابق با مفاد آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به تحقیق در موضوعات مربوطه با نظر استاد راهنمای پردازد.

منابع درس:
با نظر استاد راهنمای

شیوه ارزیابی دانشجو :
ارایه پایان نامه و دفاع از آن مطابق مفاد آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

نام درس : ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۲۷

اهداف کلی درس :

توانمندسازی فراگیران در نقد و ارزشیابی :

- اجزاء ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

- عوامل تهدید کننده سلامت نوجوانان و جوانان و راه های پیشگیری از این عوامل و محافظت در برابر آنها

- نقش سازمانهای دولتی و غیردولتی در ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

- تأثیر متقابل سلامت نوجوانان و جوانان در ارتقاء سلامت خانواده و جامعه

شرح درس : در این درس فراگیران با طراحی، اجراء، و ارزشیابی برنامه های جامع ارتقاء سلامت نوجوانان، جوانان در سطوح مختلف فردی و سازمانی آشنا می شوند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- تعاريف و مفاهيم ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

- اهميت و ضرورت ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان و نقش آن در سلامت جامعه

- بررسی وضعیت سلامت نوجوانان و جوانان در ایران و جهان

- مشکلات و مسائل شایع نوجوانان و جوانان در ایران

- آسیبهای اجتماعی و اقتصادی در سطح کشور های در حال توسعه و پیشرفت و تأثیر آن در سلامت نوجوانان و جوانان

- عوامل تهدید کننده سلامت نوجوانان و جوانان : اعتیاد و روان گردان ها، خودکشی، خشونت، فرار از خانه، کودکان کار، الکلیسم، آسیبهای نوپدید، و ...

- بررسی نقش سیاستگذاریها در ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

- نقش خانواده و جامعه در ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

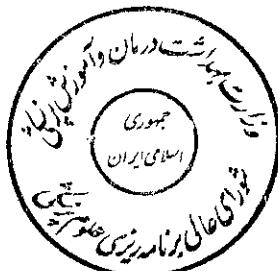
- بررسی و نقد برنامه های جامع ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان در سطح ملی و بین المللی

- اصول توانمند سازی نوجوانان و جوانان

- راهکارهای مؤثر برای ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

- نقش سازمانهای دولتی و غیر دولتی در ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

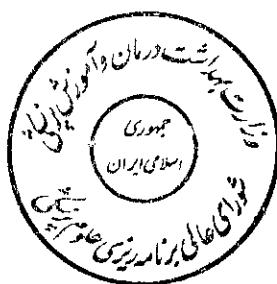
- اصول برنامه ریزی جامع (طراحی، اجرا و ارزشیابی) در ارتقاء سلامت نوجوانان و جوانان

- 1- Moyse , K. Promoting Health in Children and Youth People. Latest Edition
- 2- Barnes, M. & Rowe, J. Child, Youth and Family Health: Strengthening Communities. Latest Edition
- 3- Butler, J. T. Principles of Health Education and Health Promotion. Latest Edition
- 4- Gielen, A & Sleet, D. 2003. "Application of behavioral-change theories and methods to injury prevention". Epidemiology. Rev. vol. 25, pp. 65 - 76.
- 5- Bartholomew LK., Parcel GS., Kok G., and Gottlieb NH. Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی- تکالیف (پروژه های درسی)

نام درس : ارتقاء سلامت و پیشگیری از رفتارهای پر خطر

کد درس : ۲۸

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی درس :

- آشنایی فراگیران با دامنه و عمق رفتارهای پر خطر
- آشنایی با رویکردهای ارتقاء سلامت جهت پیشگیری، کاهش و کنترل رفتارهای پر خطر
- آشنایی با تجرب موفق کشور و بین المللی در این زمینه ها

شرح درس :

در این درس، فراگیران با دامنه و عمق رفتارهای پر خطر در جهان و ایران و نیز راهکارهای مبتنی بر استراتژیهای ارتقاء سلامت جهت پیشگیری، کنترل، و کاهش عوارض آنها آشنا می شوند. همچنین با تجرب موفق در این زمینه آشنا می شوند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- مفاهیم و تعاریف مختلف رفتارهای پر خطر
- رفتارهای پر خطر مختلف از دیدگاه جامعه شناختی، فرهنگی، بومی و دینی
- رفتارهای پر خطر : (تفذیه نا مناسب، کم تحرکی، دخانیات، اعتیاد، رفتار جنسی نامناسب، رفتارهای غیرایمن ترافیکی و رفتارهای پر خطر در محیط کار، ...)
- الگوی رفتارهای پر خطر و سیر تغییرات آنها در کشور
- رفتارهای پر خطر از دیدگاه سازمان های بین المللی
- وضعیت و اولویتهای کشوری در زمینه رفتارهای پر خطر
- ابعاد تأثیر رفتارهای پر خطر بر ابعاد مختلف سلامت فردی (جسمی، روانی، معنوی، اجتماعی، و ...)
- ابعاد تأثیر رفتارهای پر خطر بر ابعاد مختلف سلامت جامعه
- نقش سازمانهای دولتی و غیر دولتی در مدیریت رفتارهای پر خطر
- نقش نهادهای اجتماعی (دین، خانواده، ورزش، هنر، و ...) در مدیریت رفتارهای پر خطر
- راهکارها و استراتژیهای پیشگیری، کاهش و کنترل رفتارهای پر خطر
- تجرب موفق کشوری و بین المللی
- رویکرد سازمان جهانی بهداشت در در مدیریت رفتارهای پر خطر

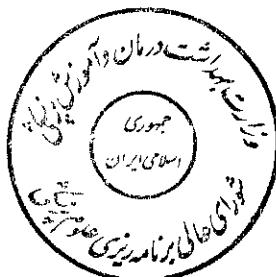

منابع درس:

- 1-WHO. Managmenet of drug abuse , Latest Edition
- 2-WHO. Wrold Health Report, Latest Edition
- 3- Foxcroft, D, Ireland, D, Lister-Sharp, D, Lowe, G & Breen, R., Primary prevention for alcohol misuse in young people. Latest Edition
- 4- Henley, N, Donovan, R, Francas, M., Developing and implementing communication messages. In: L. Doll, S. Bonzo, J. Mercy, D. Sleet . Handbook of injury and violence prevention. Latest Edition
- 5-Hingson, R, Swahn, M, Sleet, DA. Interventions to prevent alcohol-related injuries. Chapter 16. In: L. Doll, S. Bonzo, J. Mercy, D. Sleet, Handbook of injury and violence prevention. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : ارتقاء سلامت سالمدان

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۲۹

اهداف کلی درس :

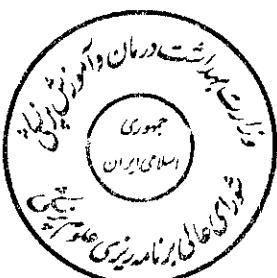
- آشنایی فراگیر با تعاریف و مفاهیم سالمدانی
- آشنایی فراگیر با نظریه های سالمدانی و سالمدانی سالم
- آشنایی فراگیر با عوارض جسمی، روانی، اجتماعی، اقتصادی سالمدانی
- آشنایی فراگیر با روش های کا هش عوارض سالمدانی و ارتقاء سلامت سالمدان

شرح درس :

در این درس، فراگیران با فرآیند سالمدانی، مشکلات شایع در سالمدانی و روش های مدیریت مشکلات ناشی از این پدیده آشنا می شوند. همچنین با رویکردهای اجتماعی و تجارب موجود در ارتقاء سلامت سالمدان آشنا می شود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- تعریف سالمدانی از دیدگاه های پزشکی و جامعه شناختی
- سالمدانی از دیدگاه اسلام
- تغییرات فیزیولوژیک، روحی، روانی، جسمی در سالمدانی
- بیماریهای رایج در سالمدانی
- تغذیه، بهداشت روان و ورزش در سالمدانی
- عوارض اقتصادی، اجتماعی سالمدانی
- خدمات بهداشتی مورد نیاز سالمدان
- حمایت اجتماعی در سالمدانی
- سیاست های ارتقاء سلامت سالمدانی
- راهکارها و روش های کاهش عوارض سالمدانی (رویکردهای فردی و اجتماعی)
- راهکارهای سازمان جهانی بهداشت در زمینه بهداشت سالمدانی
- بهداشت/سلامت سالمدانی
- ارزشهای دینی و سلامت سالمدانی
- تحقیقات بهداشت سالمدان
- تجارب سایر کشورها در ارتقاء سلامت سالمدانی

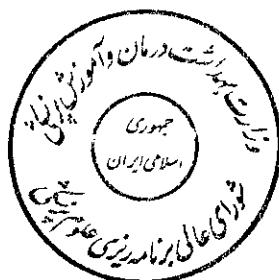

منابع درس:

- 1-WHO, A life course perspective of maintaining independence in older age, 1999
 - 2-WHO, Life Course Perspectives on Coronary Heart Disease, Stroke and Diabetes: Key Issues and Implications for Policy and Research, 2000
 - 3- The implications for training of embracing, A Life Course Approach to Health, 2000
- ۲- فرشته فرزیان پور، مریم تاجور- بهداشت سالمندان و مروری بر جنبه های مختلف زندگی آنان- آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : مدارس ارتقاء دهنده سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی :

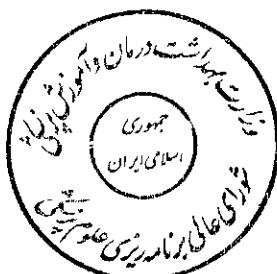
- آشنایی و مقایسه رویکردهای سنتی بهداشت مدارس و رویکرد مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- آشنایی فراگیران با استراتژی ها، اصول و اجزای رویکرد مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- ایجاد مهارت لازم جهت طراحی و ارزشیابی مدارس ارتقاء دهنده سلامت و برنامه های آن بر اساس شواهد علمی و تجارب موجود ملی و بین المللی

شرح درس :

در این درس فراگیران با رویکردهای مختلف بهداشت مدارس بویژه رویکرد ارتقاء دهنده سلامت و اجزا و اصول آن آشنا می شوند. انتظار می رود این درس مهارت لازم جهت طراحی و ارزشیابی مدارس ارتقاء دهنده سلامت و برنامه های آن را در فراگیران ایجاد می نماید.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- تاریخچه تحولات بهداشت مدارس
- تاریخچه رویکردهای مختلف به مدارس و سلامت
- تاریخچه مدارس ارتقاء دهنده سلامت در جهان
- ظهور رویکرد مبتنی بر شواهد مدارس ارتقاء دهنده سلامت و تفاوت آن با سایر رویکردهای سنتی
- مفاهیم، مبانی و ویژگیهای مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- نقش مدارس ارتقاء دهنده سلامت در بهبود سلامت و آموزش جامعه
- اهداف و استراتژیهای مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- الگوها و اجزای مختلف رویکرد مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- سیاستها و مقررات ارتقاء دهنده سلامت در مدارس
- طراحی و برنامه ریزی مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- ارزشیابی مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- تجارب موجود در مورد مدارس ارتقاء دهنده سلامت در جهان
- عوامل مؤثر بر موفقیت رویکرد مدارس ارتقاء دهنده سلامت
- تحقیقات مربوط به مدارس ارتقاء دهنده سلامت

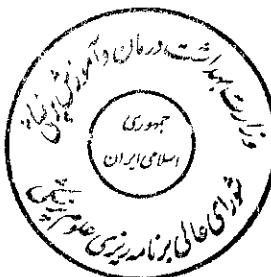

منابع درس:

- 1- WHO. (1996). Global School Health Initiative
- 2-Allensworth D.D. & Kolbe L.J. (1987). The Comprehensive School Health Program: Exploring an Expanded Concept. Journal of School Health, 57(10), 409-412.
- 3- Barnekow, V., Buijs, G., Clift, S., Jensen, B. B., Paulus, P., Rivett, D., et al. Health Promoting schools: A resource for developing indicators: ENHPS. Latest Edition.
- 4-Lister-Sharp, D., Chapman, S., Stewart-Brown, S., & Sowden, A. (1999). Health promoting schools and health promotion in schools: two systematic reviews. 3(22).
- 5- Susan K Telljohann, Cynthia W. Symons, and Beth Pateman. Health Education: Elementary and Middle School Applications. Latest Edition
- 6- Linda Brower Meeks. Comprehensive School Health Education: Totally Awesome Strategies for Teaching Health. Latest Edition
- 7-Keeta Destefano Lewis and Bonnie J. Bear. Manual of School Health. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : ارتقاء سلامت زنان

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۳۱

اهداف کلی درس :

- آشنایی فراگیران با مفاهیم و مبانی ارتقاء سلامت زنان
- آشنایی فراگیران با عوامل مؤثر بر سلامت زنان
- آشنایی فراگیران با رویکردهای مختلف ارتقاء سلامت زنان
- آشنایی با تجارب موفق کشور و بین المللی در ارتقاء سلامت زنان

شرح درس :

در این درس، فراگیران با مفاهیم و مبانی ارتقاء سلامت زنان و رویکردهای مختلف ارتقاء سلامت زنان و همچنین با تجارب موفق در زمینه آشنا می شوند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- ابعاد سلامت زنان (جسمی، روانی، عاطفی، روحی، معنوی، اقتصادی، اجتماعی)
- جایگاه زن در اسلام و آموزه های دینی در ارتقاء سلامت زنان
- سلامت اجتماعی زنان و آموزه های دینی
- شاخص های سلامت زنان

- وضعیت سلامت زنان در ایران

- نقش سلامت زنان در سلامت جامعه

- عوامل مؤثر بر ارتقاء سلامت زنان :

- فیزیولوژیک

- فرهنگی

- اقتصادی

- اجتماعی

- سیاسی و ...

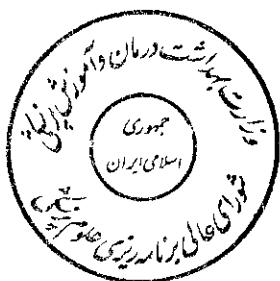
- آسیب شناسی سلامت زنان

- بهداشت باروری (سلامت دختران نوجوان و جوان، زنان بزرگسال و سالمند)

- اهداف توسعه هزاره سوم و سلامت زنان

- جایگاه سلامت زنان در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی

- تجارب موفق ملی و جهانی در ارتقاء سلامت زنان

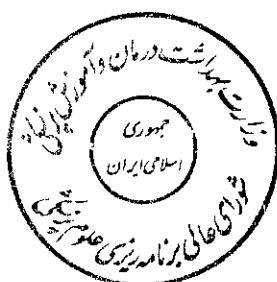

منابع درس:

1. http://www.who.int/topics/reproductive_health/en
2. Carlson K, Eisenstat S. Primary Care of Women. Latest Edition
- Clarke A, Olesen V. Revisioning Women, Health and Healing .Latest Edition
- 3-Maria A, Fiatarone S. Exercise, Nutrition and the Older Women. Fl: CRC Press, Latest Edition
- 4-Marlene B. Goldman, Maureen C. Women and Health. Latest Edition
- 5-Kohen D. Women and Mental Health. Latest Edition
- 6- UNFPA. Violence against Girls and Women, Latest Edition
- 7-Stoppard M. Handbook of Woman's Health. Latest Edition
- 8-Holmes N. Women's Health. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : محیط کار ارتقاء دهنده سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۳۲

اهداف کلی :

- آشنایی فرآگیران با اهمیت محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- آشنایی فرآگیر با رویکردهای مختلف محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- آشنایی فرآگیران با راهکارهای محیط کار ارتقاء دهنده سلامت و نمونه های موفق کشوری و بین المللی
- آشنایی فرآگیران با طراحی، اجرا و ارزشیابی مناسب مداخلات ارتقاء سلامت محیط کار

شرح درس :

در این درس فرآگیر با اهمیت محیط کار ارتقاء دهنده سلامت از ابعاد مختلف و رویکردها در سطح فردی و سازمانی و جامعه و نیزبا طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات ارتقاء سلامت محیط کار آشنا می شوند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- عوامل مؤثر بر سلامت کارکنان
- تعریف، لزوم و اهمیت سلامت در محیط کار و مزایای آن
- رویکردها و فلسفه های مختلف ارتقاء سلامت در محیط کار
- بیماریها و حوادث شایع شغلی در ایران و جهان و اثرات اقتصادی اجتماعی آنها
- تاریخچه تحولات محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- تاریخچه رویکردهای مختلف به محیط کار و سلامت
- تاریخچه محیط کار ارتقاء دهنده سلامت در جهان
- ظهور رویکرد مبتنی بر شواهد محیط کار ارتقاء دهنده سلامت و تفاوت آن با سایر رویکردهای سنتی
- مفاهیم، مبانی و ویژگیهای محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- اهداف و استراتژیهای محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- الگوها و اجزای مختلف محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- سیاستها و مقررات محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- قوانین کار
- طراحی و برنامه ریزی مداخلات ارتقاء دهنده سلامت در محیط کار
- ارزشیابی برنامه های محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- تجارب موفق موجود در مورد محیط کار ارتقاء دهنده سلامت در ایران و جهان و ویژگی های آنها
- عوامل مؤثر بر موفقیت مداخلات محیط کار ارتقاء دهنده سلامت

- تحقیقات مربوط به محیط کار ارتقاء دهنده سلامت
- رویکرد و استراتژیهای سازمان های بین المللی در مورد سلامت محیط کار

منابع درس:

1-WHO, Global strategy on occupational health for all: The way to health at work,1994

2-Daniel A Girdano. Occupational health promotion: a practical guide to program development. Latest Edition

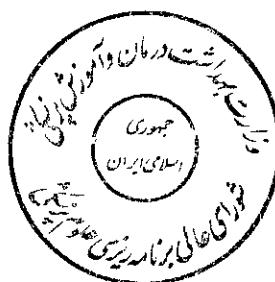
3- Chenoweth, David. Worksite Health Promotion. Latest Edition

4- WHO,Sundsvall Statement on Supportive Environments for Health,1991

5-Declaration on occupational health for all,1994

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۳۳

اهداف کلی درس :

- آشنایی فراگیر با تعریف بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- آشنایی فراگیر با تاریخچه بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت در جهان
- آشنایی فراگیر با روش های طراحی ، برقراری و ارزشیابی بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت

شرح درس :

در این درس فراگیر با مفهوم بیمارستان ارتقاء دهنده سلامت به عنوان ابتكاری در جهت باز نگری در ارایه خدمات بهداشتی و درمانی سلامت محور آشنا می شود . همچنین با استراتژی های و استانداردهای یک بیمارستان ارتقاء دهنده سلامت آشنا می گردد.

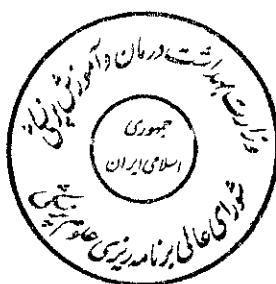
رؤوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- عوامل مؤثر بر سلامت در بیمارستان
- استراتژی های منشور اوتاوا
- آشنایی با مفهوم باز نگری در ارایه خدمات بهداشتی
- تعریف بیمارستانهای ارتقاء دهنده سلامت
- تاریخچه رویکرد بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت در جهان
- رویکردهای مختلف به ارتقاء سلامت در بیمارستان(حاکمیت بالینی، برنامه ریزی استراتژیک، مدیریت کیفیت)
- مفاهیم، مبانی و ویژگیهای بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- اهداف و استراتژی های ایجاد بیمارستان ارتقاء دهنده سلامت
- الگوها و اجزای مختلف بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- سیاستها و مقررات بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- استاندارد های یک بیمارستان ارتقاء دهنده سلامت
- آشنایی با بیانیه های جهانی (بوداپست)
- مزایای رویکرد بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت (بهداشتی، اقتصادی، و ...)
- طراحی و برنامه ریزی مداخلات ارتقاء دهنده سلامت در بیمارستان
- ارزشیابی برنامه های بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- تجارب موفق موجود در مورد بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت در ایران و جهان
- عوامل مؤثر بر موفقیت بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- تحقیقات مربوط به بیمارستان های ارتقاء دهنده سلامت
- رویکرد و استراتژیهای سازمان های بین المللی در مورد سلامت بیمارستان ها

- 1-Jennie Naidoo, Health Promotion: Foundations for Practice, Latest Edition
- 2- WHO,Budapest declaration, 1991
- 2-Health promoting hospitals standards, Latest Edition
- 3-Hospital & health care administration, Latest Edition
- 4-Wolper F.L, Health care Administration, Latest Edition
- 5-WHO, The Hospital in Rural and Urban Districts, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : بهداشت بین الملل

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی درس :

- شناخت مفاهیم بهداشت بین الملل

- شناخت سازمان های مسؤول و مرتبط با بهداشت بین الملل

- بررسی و نقد قوانین بهداشت بین الملل

شرح درس :

در این درس نظری، فرآگیران مفاهیم و سازمان های مسؤول و مرتبط با بهداشت بین الملل را شناخته و قوانین بهداشت بین الملل و سازمانهای مسؤول و مرتبط با بهداشت بین الملل بررسی و نقد می نمایند.

رؤوس مطالب : (۳۴ ساعت نظری) :

- تعاریف و مفاهیم بهداشت بین الملل

- تاریخچه بهداشت بین الملل

- اهمیت و ضرورت آشنایی با مفاهیم بهداشت بین الملل

- بهداشت در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه: شرایط، مشکلات و اولویت های متفاوت

- سازمان جهانی بهداشت WHO: ساختار وظایف و اختیارات

- نحوه برقراری ارتباط با سازمانهای بین المللی

- نحوه جلب منابع مالی سازمانهای بین المللی جهت تحقیقات

- سازمان ملل (UN) و سازمانهای زیرشاخه آن و بهداشت بین الملل

- سازمان بانک جهانی FAO ، ILO ، UNICEF ، World Bank و ...

- مسائل مهم در بهداشت بین الملل: پیشگیری، کنترل و مدیریت همه گیریها

- جهانی شدن، چالشها و فرصتها در بهداشت بین الملل

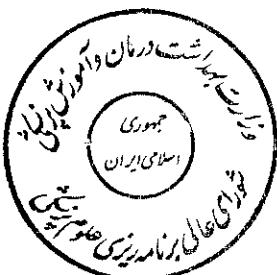
- تحقیقات در بهداشت بین الملل

- فقر، توسعه و بهداشت بین الملل

- برابری در سلامت بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه

- ایران و جایگاه و نقش آن در بهداشت بین الملل

- الگوها و ساختار نظام سلامت در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته

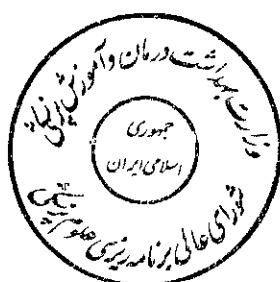

منابع درس:

- 1- World Health Organisation. <http://www.who.int>
- 2- World Bank. <http://www.worldbank.org>:
- 3- UNICEF. <http://www.unicef.org>:
- 4- United Nations. <http://www.un.org>:
- 5- WHO. 2005. International Health Regulations available at <http://www.who.int/csr/ihr/en/index.html>
- 6- WHO. International travel and health . Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس : سیاستگذاری سلامت محور

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

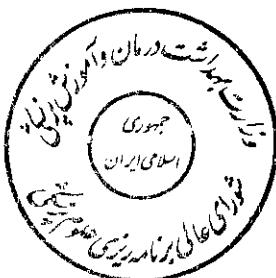
نوع واحد : نظری

اهداف کلی درس :

- شناخت تعاریف مرتبط با سیاستگذاری عمومی سالم و سیاستگذاری بهداشتی
- بررسی نقش سیاستگذارها ای عمومی بر سلامت افراد و جوامع و نیز سیاستگذاری های بهداشتی
- شناخت عوامل مؤثر بر وضع سیاستها و قوانین سلامت محور
- شناخت مراحل سیاست گزاری و وضع قوانین مؤثر بر سلامت
- ایجاد مهارت تأثیرگذاری در عوامل مؤثر بر سیاستگذاری سازمانها و نهادها جهت ارتقاء سلامت جامعه

شرح درس :

در این درس نظری، فرآگیران تأثیر سیاستگذارها ای سازمان ها و نهادهای مختلف بر سطح سلامت افراد و جامعه را می شناسند. و نیز فرآیند شکل گیری قوانین و تأثیرگذاری بر وضع آنها را بررسی می نمایند. فرآگیران همچنین مهارت‌های کنترل و یا تأثیر گزاری بر عوامل مؤثر بر شکل گیری سیاستها و قوانین مؤثر بر سلامت را می آموزند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

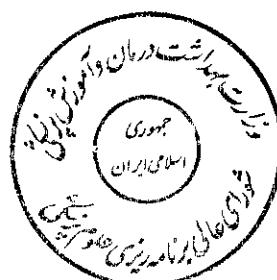
- تعاریف سیاستگذاری سالم و سیاستهای بهداشتی
- سیاستگذاری های سلامت محور
- قوانین ارتقا دهنده سلامت
- سیاستگذاری های شاهد - محور
- نقش قوانین و سیاستها بر سلامت جامعه شامل سیاستها و قوانین دینی، بازرگانی، اقتصادی، صنعت، تبلیغاتی، بیمه، حمل و نقل، سیاستهای داخلی و خارجی، غذا و کشاورزی و ...
- فرآیند وضع سیاستها، قوانین و عوامل مؤثر بر این فرآیند
- تحلیل سیاستها و قوانین
- رویکردها و تجارب موفق جهانی در خصوص سیاستگذاریهای سلامت محور (قوانين مالیاتی، جنبش مبارزه با دخانیات، ...)
- اصول و استراتژیهای مؤثر در وضع قوانین سلامت محور
- مراکز علمی و تحقیقاتی سیاستگذاری های شاهد محور
- تحقیقات سیاستگذاری های سالم
- نقش متخصصان آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در سیاستگذاریها
- منابع لازم جهت سیاستگذاریهای ارتقاء دهنده سلامت

منابع درس:

- 1-Ziglio E. Indicators of health promotion policy: Directions for research. In Bandura B. Kickbusch I. Health Promotion Research. World Health Organisation Regional Publications. Latest Edition.
- 2-Ziglio E. Policy making and planning in conditions of uncertainty: the case of health promotion policy. Edinburgh: Research unit in health and Behaviour Change. Working paper No 7, 1987
- 3-Milio N. Marketing healthy public policy: developing the science by learning the art: an ecological framework for policy studies. Health Promotion 1987; 2(3):263-74

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۳۶

نام درس : اخلاق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

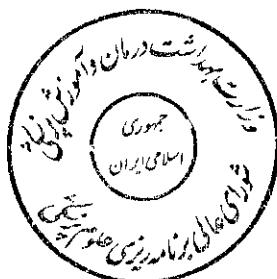
اهداف کلی درس :

- آشنایی دانشجو با اصول، و مفاهیم اخلاق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت با تاکید بر اخلاق اسلامی

شرح درس :

در این درس نظری، فراغیران با اصول و مفاهیم اخلاق اسلامی در مداخلات فردی و اجتماعی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت آشنا می شوند.

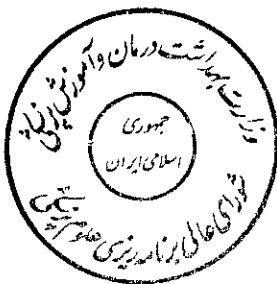
رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- فلسفه اخلاق
- دین، اخلاق و سلامت
- فلسفه و اخلاق اسلامی
- تعاریف اخلاق حرفه ای
- فلسفه اخلاق حرفه ای
- نظریه های اخلاق حرفه ای
- فلسفه اخلاق حرفه ای در جهان بینی اسلامی
- سلامت یکی از حقوق اولیه بشر
- عدالت در سلامت (Equity in health)
- اهمیت و ضرورت اخلاق در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- اهمیت و ضرورت آشنایی با مفاهیم اخلاق اسلامی
- نقش اخلاق اسلامی در آموزش بهداشت بعنوان روابط فردی
- نقش اخلاق اسلامی در ارتقاء سلامت (روابط اجتماعی، سیاستگذاری و ...)
- فلسفه حقوق اجتماعی از منظر امام علی (ع) (خطبه ۲۱۶) و امام سجاد (ع) (رساله حقوق)
- حقوق اجتماعی مقابل زمامداران و مردم (خطبه ۲۱۶)
- حقوق اجتماعی مقابل مردم و زمامداران (خطبه ۲۱۶)
- تبليغ و اطلاع رسانی از حقوق اجتماعی (خطبه ۲۱۶)
- پرهیز از تجاوز به حقوق دیگران (حکمت ۱۶۶ نهج البلاغه)
- حق و وظیفه دو محور روابط اجتماعی از منظر امام علی (ع) و امام سجاد (ع)
- ارتقاء سلامت اخلاق اسلامی محور
- ارزشهای اسلامی و ارتقاء سلامت

- ارزشها و اخلاقیات اسلامی در فعالیت‌های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ۱- حقوق خدمت گیرندگان
- ۲- توانمندسازی یا کنترل در تغییر رفتاری : رعایت اخلاق اسلامی در مشاوره رفتاری و آموزش چهره به چهره
- ۳- شواهد و اخلاق اسلامی در تغییر سبک زندگی
- ۴- ارزشها و اخلاق اسلامی در ارائه خدمات ارتقاء سلامت (ایدز، بهداشت جنسی، بهداشت باروری، اقلیتها، ...)
- ۵- مبانی اخلاق اسلامی در تصمیم گیری‌ها (قدرت، مسئولیت پذیری و ...)
- شرط موفقیت مربيان آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت متخلق به اخلاق اسلامی از ابعاد فردی و اجتماعی
- اخلاق اسلامی و تغییر ارزش‌های فردی و اجتماعی
- اخلاق اسلامی و تغییر محیط‌های فردی و اجتماعی
- توجه به جهان بینی اسلامی در مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (محاسبه اعمال، قیامت و پاسخگو بودن و....)

منابع درس:

۱. نهج البلاغه حضرت امام علی (ع)
۲. رساله حقوق امام سجاد (ع)
۳. شهید ثانی، آداب المتعلمین
۴. آیت‌الله محمد رضا مهدوی کنی، نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی
۵. شیخ کلینی، اصول کافی - جلد ۴
۶. استاد شهید مرتضی مطهری، انسان کامل
۷. محمد مهدی نراقی، جامع السعادات
۸. سید ابن طاووس، محاسبه نفس
۹. ملا احمد نراقی، معراج السعاده

۱۰- Alan Cribb and Peter Duncan. Health promotion and professional ethics. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت‌های کلاسی - تکالیف (پروژه‌های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

نام درس: طراحی و ارزشیابی رسانه

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

اهداف کلی درس:

- شناخت نقشهای متعدد رسانه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- شناخت استانداردهای تولید رسانه
- فرآگیری اصول و روشهای مؤثر استفاده از رسانه در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- ایجاد مهارت در بکارگیری و ارزشیابی رسانه‌ها در مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

شرح درس: در این درس فرآگیران با شناخت نقش رسانه در سلامت فرد و جامعه و عوامل مؤثر بر آن، به مهارت‌های لازم در بکارگیری و ارزشیابی رسانه‌ها جهت ارتقاء سلامت فرد و جامعه دست می‌یابند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- تعاریف

- اهمیت، ضرورت و نقش رسانه‌ها در سلامت فرد و جامعه
- نقش رسانه در جامعه- نقش رسانه در شکل دهی دانش، نگرش و رفتار فرد و جامعه
- انواع رسانه‌های سنتی و مدرن: ساختار و کارکرد رسانه‌ها در ایران
- استانداردهای تولید رسانه

- تکنولوژیهای مدرن ارتباطی و رسانه‌های جدید

- تبلیغ همه جانبه و پسیج عمومی بوسیله رسانه

- نقش رسانه در ارتقاء سلامت در سطح محلی، ملی و بین‌المللی
- جایگاه سلامت در رسانه‌ها

- پژوهش رسانه و سلامت

- تجزیه تحلیل محتوی و تأثیر رسانه بر سلامت

- فرآیند تولید رسانه (انتخاب رسانه- طراحی - پیش آزمون و اثر بخشی)

- اصول انتخاب رسانه متناسب با مخاطب (جنس، سن، فرهنگ و ...)

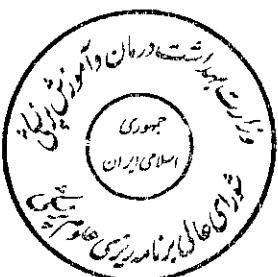
- طراحی رسانه‌های ارتقاء دهنده سلامت

- اصول ارزشیابی رسانه‌های ارتقاء دهنده سلامت

- عوامل مؤثر بر موفقیت بکارگیری رسانه‌ها در ارتقاء سلامت

- تجارب موفق داخلی و خارجی در مشارکت رسانه‌ها در ارتقاء سلامت جامعه

- مراکز علمی تحقیقاتی رسانه و سلامت

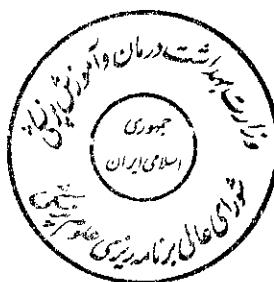

منابع درس:

- 1- Grey, A., Owen, L., Bowling, K., Ryan, H., McVey, D. ‘A Breath of Fresh Air: Tackling Smoking through the Media. Latest Edition
- 2- Hastings, G.B., Haywood, A.J. (1994). ‘Social marketing: A critical response.’ Health Promotion International, 9, 59-63.
- 3- French, J. Components of successful media campaigns. Latest Edition
- 4- Evaluating mass media approaches to health promotion: a review of methods, Latest Edition
- 5- Mary E. Carney. Using media literacy education for health promotion: A qualitative meta-analysis of effective program components. Latest Edition
- 6- Stephen M. Alessi & Stanley R. Trollip, Multimedia for learning; Methods and development, Latest Edition.
- 7- Klaus Bruhn Jensen, A Handbook of media and communication research. Latest Edition.

شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس- ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پروژه های درسی)- امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

کد درس : ۳۸

نام درس: پژوهش کیفی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

اهداف کلی درس :

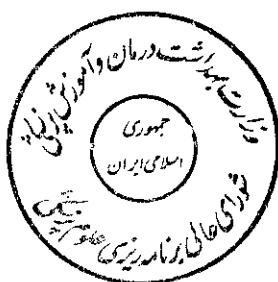
- شناخت تاریخچه و اساس نظریه های روش های تحقیق کیفی
- طراحی و اجرای مطالعات کیفی

شرح درس :

در این درس، فرآگیران با تاریخچه و اساس نظریه های روش های تحقیق کیفی آشنا شده و مهارت طراحی و اجرای مطالعات کیفی را کسب می نمایند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- تعاریف بژوهش‌های کیفی
- تاریخچه بژوهش‌های کیفی
- اهمیت و ضرورت بژوهش‌های کیفی
- انواع مطالعات کیفی
- مصاحبه ساختارمند و نیمه ساختارمند و بدون ساختار
- مشاهده
- تحلیل متون
- بحث گروهی متمرکز
- خلق نظریه
- گراند نظریه
- انتوگرافی
- Action research
- کاربرد روش‌های مختلف مطالعات کیفی
- طراحی پژوهش‌های کیفی به تفکیک انواع
- نرم افزارهای مدیریت و تحلیل داده‌ها
- روش‌های تفسیر و تحلیل داده‌ها

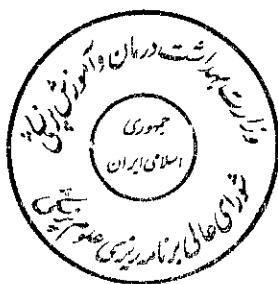

منابع درس:

- 1-Charma.Kathy.Constructing Grounded theory: a practical guide through qualitative analysis . Latest Edition
- 2- Minchileelo Grbich.C.Qualitative data nalysis: An introduction. Latest Edition

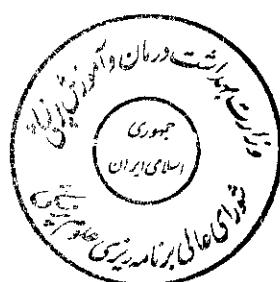
شیوه ارزیابی دانشجو :

حضور منظم در کلاس - ارزشیابی فعالیت های کلاسی - تکالیف (پژوهه های درسی) - امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم

فصل چهارم

ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

۱) نحوه انجام ارزشیابی برنامه

ارزشیابی برنامه به دو شکل تکوینی و نهایی انجام خواهد شد.

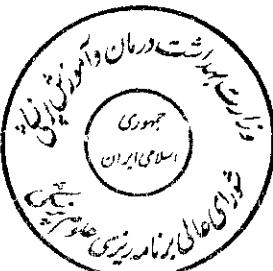
الف) برای ارزشیابی تکوینی، میزان مراعات برنامه مصوب در طی ارائه دوره و مشکلات احتمالی ناشی از آن بررسی شده و بر اساس نتایج ارزشیابی تکوینی، اقدامات لازم برای اصلاح برنامه از طرف هیات ممتحنه آموزش پزشکی پیش بینی و اتخاذ خواهد شد. به علاوه، ارزشیابی دروس (course evaluation) نیز برای تک دروس با استفاده از چک لیستهای ویژه و فرآیند مصوب هیات ممتحنه آموزش پزشکی انجام خواهد گرفت.

ب) پس از ارائه یک دوره کامل، علاوه بر مرور مجدد نتایج ارزشیابی تکوینی (به عنوان منبع اطلاعاتی معتبر برای ارزشیابی نهایی)، میزان حصول اهداف دوره و اشکالات احتمالی در حصول به اهداف با استفاده از شیوه های کیفی ارزشیابی، بررسی خواهد گردید تا با استفاده از اطلاعات حاصل، قضاوت در مورد موفقیت برنامه و تصمیم گیری برای بهبود برنامه در دوره های بعدی انجام شود.

۲) تواتر انجام ارزشیابی

الف) ارزشیابی تکوینی به طور مستمر از ابتدای راه اندازی تا پایان دوره اول انجام خواهد شد.

ب) ارزشیابی نهایی در پایان هر دور اجرای برنامه (هر ۴-۵ سال یکبار) انجام می شود.

۳) شاخصهای پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه

۱- میزان اجرای دوره بر اساس برنامه مصوب

۲- میزان وصول هر درس به اهداف پیش بینی شده

۳- میزان ایجاد توانمندی های پیش بینی شده در اهداف برنامه در فارغ التحصیلان دوره

۴- میزان تقاضا برای شرکت در دوره Ph.D آموزش پزشکی (در مقایسه با ظرفیت پذیرش)

۵- نسبت هزینه دوره در مقایسه با دوره های مشابه در داخل و خارج از کشور

۶- میزان صرفه جویی ارزی و درآمد ارزی حاصل از ارائه دوره در داخل کشور

۷- نسبت مقالات حاصل از پژوهه های دانشجویان دوره که در مجلات معتبر چاپ شده اند (در مقایسه با سایر دوره های Ph.D در داخل کشور)

۸- نسبت پژوهه ها و پایان نامه های کاربردی دانشجویان دوره (ایجاد تغییرات جهت بهبود کیفیت آموزش علوم پزشکی) (در مقایسه با دوره های Ph.D در داخل کشور)

۴) معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص

۱- دستیابی به حداقل 80% از برنامه مصوب

۲- میزان وصول هر درس به اهداف پیش بینی شده : حداقل 80%

۳- میزان ایجاد توانمندی های پیش بینی شده در اهداف برنامه در فارغ التحصیلان دوره : 75%

۴- میزان تقاضا برای شرکت در دوره Ph.D آموزش پزشکی (در مقایسه با ظرفیت پذیرش) : پنج برابر ظرفیت

۵- نسبت هزینه دوره در مقایسه با دوره های Ph.D مرتبط با آموزش در داخل و خارج از کشور : مساوی یا کمتر از سایر دوره های Ph.D

۶- میزان صرفه جویی ارزی حاصل از ارائه دوره در داخل کشور : حداقل 50% از هزینه ارزی رایج به ازای هر دانشجو

۷- میزان درآمد ارزی حاصل از ارائه دوره در داخل کشور : سالانه حدود ۵ تا ۱۰ هزار دلار (بر حسب تعداد دانشجوی خارجی)

۸- نسبت مقالات حاصل از پژوهه های دانشجویان دوره که در مجلات معتبر چاپ شده اند (در مقایسه با سایر دوره های Ph.D در داخل کشور) : بیش از میزان متوسط (میانگین) سایر دوره های Ph.D

۹- نسبت پژوهه ها و پایان نامه های کاربردی دانشجویان دوره (ایجاد تغییرات جهت بهبود کیفیت خدمات نظام سلامت) (در مقایسه با دوره های Ph.D در داخل کشور) : بیش از میزان متوسط (میانگین) سایر دوره های Ph.D

